

prvi zgornjevipavski časnik

latnik

Četrtek, 28. september 2023 • številka: 256 • 10.000 izvodov • e-pošta: info.latnik@gmail.com • www.mojaobcina.si/ajdovscina/org/latnik.html

Zaključen eden največjih investicijskih projektov v Ajdovščini

Velik vodohran ob Vodarni Hubelj, očem najbolj viden del naložbe, ima že lepo urejeno okolico. V Podkraju, kjer je zgrajena nova vodovodna povezava, pa že zaključujejo dela v okviru vzporednega projekta gradnje kanalizacijskega omrežja. Naložbo sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega kohezijskega sklada.

3

Prihajata InCastra in Noč ima svojo moč – Evropska noč raziskovalcev Dogodivščin poln konec tedna

Zadnji petek v septembru je namenjen drznim podvigom, zabavnim dogodivščinam, radovednim pohajkovanjem ... starostnih omejitev ni, pomembni sta vedoželjnost in zvedavost. InCastra bo obeležila dan ajdovske industrije in obrti. Noč ima svojo moč pa Evropsko noč raziskovalcev. Privoščite si, potešite svojo radovednost, dajte duška svoji drznosti!

Vabljeni k branju pogovora s programskim vodjem Rimskih dni v Ajdovščini.

7

Zeleno, trajnostno, digitalno

Zadnji septembrski konec tedna tradicionalno ponuja celo vrsto prireditev in dogodkov, med katerimi častno mesto zavzema InCastra – dan, ko se na ogled postavi ajdovska industrija in podjetništvo. InCastra je od prve izvedbe leta 2017, četudi s koronsko prilagoditvijo, že 'shodila' in se otresla otroških bolezni, se pa še vedno spreminja, dopolnjuje, nadgrajuje. Rdeča nit letošnje izvedbe je 'zeleno, trajnostno, digitalno'. V redu, zeleno razumem, trajnostno pa že malo manj. Kot pripadnik generacije, ki je svoja najboljša leta pustila v tozdi, sozdi in kar je še takih domislic in političnoekonomskih eksperimentov, mi je digitalno (glede razumevanja pojma) celo bližje kot trajnostno. Hočeš nočeš sem se moral digitalizirati, najprej s termometrom, ki je nadomestil živosrebrnega, telefonijo, računalni in vsemi mogočimi pripomočki, zaradi katerih mi denimo ni več treba čakati v vrsti za plačilo položnic s šopom bankovcev v denarnici. Mimogrede, zato sem v resni dilemi, ali bi podpisal peticijo, da se gotovina kot temeljna človeška svoboda zapiše v tako resno zadevo, kot je ustava.

Naj se vrnem k pojmu trajnostno in naj mi kdo po kmečko pove, kaj to v resnici pomeni, saj si niti na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša na ZRC SAZU kot najvišji jezikovni inštanci v državi niso povsem enotni. Nekatere moti, da trajnostno izhaja iz trajanja, ki pa ni vedno samo dobro. Še preveč lahko trajajo prav slabe stvari. Kot recimo po novem traja vožnja do Ljubljane, kamor se v službo še vedno vozi veliko ljudi iz Vipavske doline. Tudi zato, ker so v prestolnici plače za isto delo višje kot pri nas. Toda če preživiš najmanj štiri ure v avtomobilu, imaš od dneva bolj malo in se kalkulacija že ne izide več.

Prav na to tudi ciljajo z InCastro – podjetja se soočajo s pomanjkanjem delavcev že praktično vseh profilov, ne samo tehničnih, da gradbincev ne omenjam. Zato bi lahko v svoje vrste pritegnili prav te vozače (sploh, če bi v plačilno kuverto določili kakšen 'digitalni' kovanec več).

Podjetja z odprtimi vrati in podobnimi prijemi želijo prepričati tudi mlade, da lahko svoje kariere vežejo tudi na Vipavsko dolino, saj imajo tudi tehnološka zahtevna delovna mesta. Zato je v tem tednu že v teku program Mladi InCastra (pod okriljem RRA Rod Ajdovščina), kjer 300 devetošolcev skozi 60 delavnic spoznava več kot 20 različnih poklicev. Program je letos prejel visoko oceno, celo tako visoko, da se na predlog Slovenije poteguje za Evropsko nagrado za podjetništvo!

Ivan Horvat

60 let poklicne gasilske enote v Ajdovščini

V Dvorani prve slovenske vlade se je 13. septembra odvil vrhunec praznovanj ob 60. obletnici Gasilsko reševalnega centra Ajdovščina. Ob tej priložnosti so ajdovski poklicni gasilci slavnostno razvili svoj prapor. Župan Tadej Beočanin jim je izročil jubilejno priznanje. Slavnostni govornik je bil obrambni minister Marjan Šarec. Ob okrogli obletnici je izšel tudi jubilejni zbornik.

Z zaposlitvijo prvih treh poklicnih gasilcev so v Ajdovščini leta 1963 začeli uresničevati željo po poklicni gasilski enoti, ki bi se lahko učinkovito odzivala na vse večje potrebe v lokalnem okolju. Začeli so skromno, v obnovljeni stavbi gasilskega doma na Tovarniški ulici, kjer delujejo še danes. »Skoraj 100-letna tradicija organiziranega prostovoljnega gasilstva in večstoletna industrijska tradicija sta bili pred šestdesetimi leti edina, a dragocena popotnica novo

ustanovljene poklicne gasilske enote,« je ob praznovanju povedal **Blaž Mlečnik**, direktor Gasilsko reševalnega centra Ajdovščina. »Iz skromne gasilske enote se je razvil današnji profesionalen in zanesljiv center za reševanje, ki povezuje in ob intervencijah koordinira tudi na stotine članov prostovoljnih gasilskih društev ter predstavlja osrednji steber občinske civilne zaštite. Danes se spekter gasilskih nalog stalno širi, hiter razvoj občine Ajdovščina postavlja pred nas

nove zahteve, zato moramo temu razvoju slediti tudi z ustreznim razvojem javne gasilske službe. V prihodnost gledamo z optimizmom. V Ajdovščini je v gradnji nov gasilski dom, kjer bomo dobili primerne prostore za izvajanje našega poslanstva,« je z zadovoljstvom izpostavil direktor.

Osrednji del prireditve je predstavljalo razvitje prapora, ki je simbol in ponos vsake gasilske enote. Prapor je poklicnim gasilcem simbolno predal **Tadej Beočanin**, župan občine Ajdovščina. Že pred tem se je v svojem nagovoru zahvalil vsem generacijam gasilcem, ki so z vztrajnostjo in požrtvovalnim delom zgradili danes vzorno organizirano enoto. »V jubilejno šestdesetletnico delovanja

Zbornik ob 60-letnici gasilske enote na Ajdovskem

Poklic: Pripravljen na klic

Gasilsko reševalni center Ajdovščina je ob svoji 60-letnici izdal tudi zbornik z naslovom: Poklic: pripravljen na klic, v katerem je nanizana zgodovina nastanka poklicne enote, obogatena s pripovedmi nekdanjih in sedanjih gasilcev, društev, posameznikov in dogodkov, ki so zaznamovali šest desetletij poklicne gasilske enote na Ajdovskem.

Ob zaključku slavnostne seje v Dvorani prve slovenske vlade, so ajdovski poklicni gasilci predstavili tudi jubilejni zbornik. Poleg zgodovinskih dejstev so v zborniku objavljene osebne zgodbe nekaterih bivših in sedanjih poklicnih gasilcev, ki so šestdeset let poklicne enote osvetlili z manj znanimi dejstvi in zbornik obogatili tudi z anekdotami. »Praznujemo s ponosom,« nas v uvodnih vrsticah pozdravi nagovor poveljnika GRC Ajdovščina, Blaža Mlečnika.

Neprecenljivo poslanstvo gasilske službe predstavi župan Tadej Beočanin. Piko na i zborniku dajejo zgodbe poklicnih gasilcev, med njimi pogovor z enim izmed prvih treh poklicnih gasilcev v Ajdovščini, Svetom Alaimom. Predstavljene so največje intervencije, od prometnih nesreč do burje, ki je večkrat krojila naslovnice Primorskih novic, do velikega požara pod Kuclem in nenazadnje do pogorelega Jochmannovega mlina. Orisani so številni izzivi, s katerimi so

se poklicni gasilci soočali tekom desetletij, vse skupaj pa zaokrožuje sklenjena četa predstavitev in čestitk prostovoljnih gasilskih društev, Civilne zaštite, Gasilske zvete in predstavitev vseh zapolnenih, ki so vsak na svojstven način prispevali k 60. obletnici delovanja GRC Ajdovščina. »Poklic preprosto začutiš,« nas skozi zbornik vpeljejo prve vrstice. Vse nadaljnje pa nam dokazujejo, kako pomemben poklic je to – vedno pripravljen na klic.

Gasilsko reševalni center vstopa z velikimi upi. Ne zgolj tehnične in organizacijske pridobitve, pomembno težo spremembam daje tudi povečanje števila poklicnih gasilcev. ... Daleč največji razlog za optimizem pa predstavlja začetek gradnje novega gasilskega centra z najodobnejšo opremo in prostori, ki bodo zadostili vsem potrebam gasilskega delovanja. Tik ob novi stavbi pa Občina Ajdovščina smelo načrtuje tudi gradnjo helikopterske nujne medicinske pomoči, država pa policijske postaje. Nastal bo sodoben center zaštite in reševanja, kot ga v Sloveniji še ni bilo. Ajdovskim poklicnim gasilcem bo omogočal profesionalni razvoj in nadaljnje kakovostno opravljanje svojega poslanstva, kar me navdaja z velikim zadovoljstvom,« je poudaril župan Tadej Beočanin.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil **Marjan Šarec**, minister za obrambo Republike Slovenije, ki je ob zadnjih velikih naravnih nesrečah vedno poudarjal nepogrešljivo vlogo gasilcev v sistemu zaštite

in reševanja ter edinstveno organiziranost slovenske javne gasilske službe. Spomnil je na napredek v slovenskem gasilstvu, ki je bil narejen v zadnjih letih, tudi od lanskega požara na Krasu, »najpomembnejša sprememba pa je, da bo DDV za nakup gasilskih vozil in opreme odslej samo 5%.« V teh časih je to izjemnega pomena, kajti varnost državljanek in državljanov je na prvem mestu. Da je hitro posredovanje ključno, se je izkazalo tudi ob zadnjih poplavalh v Sloveniji. »Pomembno je imeti opremo in znanje, najbolj pomembno pa je imeti zavest, dušo in srce za pomoč sočloveku, za solidarnost. Iskrene čestitke ob visokem jubileju, vse dobro in smelo v nadaljnjih 60 let.«

Ob zaključku slavnostne seje so ajdovski poklicni gasilci predstavili tudi jubilejni zbornik. Poleg zgodovinskih dejstev so v zborniku objavljene osebne zgodbe nekaterih bivših in sedanjih poklicnih gasilcev, ki so šestdeset let poklicne enote osvetlili z manj znanimi dejstvi in zbornik obogatili tudi z anekdotami.

foto Jan Čermelj

Skoraj 17.000 občanov priključenih na izboljšan vodovodni sistem

Zaključen je eden od največjih investicijskih projektov v občini Ajdovščina, namenjen boljši javni oskrbi s pitno vodo. Velik vodohran ob vodarni Hubelj, očem najbolj viden del naložbe, ima že lepo urejeno okolico. V Podkraju, kjer je zgrajena nova vodovodna povezava, pa že zaključujejo dela v okviru vzporednega projekta gradnje kanalizacijskega omrežja.

Januarja 2022 so se na različnih odsekih začela gradbena dela v okviru projekta Celovito hidravlično uravnoteženje vodooskrbnega sistema Hubelj-Skuk. Gradbena dela so ves čas projekta potekala po načrtih, prav tako tudi vgradnja vse potrebne opreme. Občina Ajdovščina je v predvidenem roku dosegla cilj, da z izgradnjo rezervnih vodnih virov in povezovanjem v vodovodnih sistemov poveča

zanesljivost oskrbe s pitno vodo tudi v sušnih mesecih in v primerih okvar, izboljša kakovost pitne vode v celotnem sistemu in poveča število gospodinjstev, ki se z vodo oskrbujejo iz javnega omrežja. Za več kot šest milijonsko naložbo je Občina Ajdovščina pridobila znatno sofinanciranje iz evropskih in državnih sredstev. Številke so zgornje: javni vodovodni sistem ima v treh novozgrajenih vodohranih

odslej 3.200 m3 zaloge vode, kar predstavlja zadostno zalogo za 8-urno delovanje v primeru okvar pri največji porabi vode, na novozgrajeno vodovodno povezavo med Colom in Hrušico bo priključenih približno 400 novih odjemalcev, izboljšano oskrbo s pitno vodo iz javnega vodovodnega sistema pa je s celovito nadgradnjo dobilo skoraj 17.000 priključenih uporabnikov. Gradbišča so povsod zaključena

in pospravljena, pod zemljo gradnjo pa so upočasnile zagotavlja približno 17 km novega vodovodnega omrežja. Tri kilometre je dolga nova poveza vodovodnih sistemov Hubelj in Skuk, preostalo pa predstavlja vodovodna povezava med Colom in Hrušico, vključno z vodovodno povezavo do vasi Bela. V Višnjah in Podkraju že poteka gradnja hišnih priključkov. Občina Ajdovščina odjemalcem sofinancira stroške gradnje priključkov na javno vodovodno omrežje.

Novozgrajeni vodohrani, skrbno umeščeni v okolje, predstavljajo najbolj viden del pravkar zaključene naložbe. Poleg dveh manjših vodohranov v Višnjah in Podkraju je največji zgrajen pri izviru Hublja, tik ob dosednji vodarni, ki je v okviru projekta dobila tudi novo opremo za dezinfekcijo vode. S celovito nadgradnjo vodarne je zagotovljena zanesljivejša oskrba z vodo tudi ob največjih konicah porabe in boljša kakovost vode v celotnem javnem vodovodnem omrežju.

Iz Podkraja se gradbinci še niso poslovlili, saj je tam vzporedno

tekla izvedba več projektov, gradnjo pa so upočasnile arheološke najdbe. Občina Ajdovščina je ob načrtovanju nove vodovodne povezave med Colom in Hrušico poskrbela tudi za gradnjo novega sistema kanalizacije v Podkraju, v sodelovanju z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo pa tudi za vzporedno obnovo odseka državne ceste med naseljem Podkraj in gostilno Stara pošta. Ob vseh teh infrastrukturnih pridobitvah pa bodo krajani dobili tudi nov vpogled v zgodovino krajev ob znani prometni povezavi iz časa Rimljanov. V Podkraju so na trasi kanalizacijskega omrežja našli na nove arheološke najdbe, ki bodo morda v nadaljnjih raziskovanjih potrdile domneve, da današnja cesta v tem delu poteka po trasi nekdanje rimske ceste.

foto Matic Soban

Poslovne cone na obrobju mesta se širijo

Poslovne in obrtne cone na obrobju mesta se krepijo, obstoječa podjetja rastejo, prihajajo nova. Poslovna cona Mirce se širi proti zahodu, na drugi strani mesta se bo širila tudi Poslovna cona Rusne pod Supernovo. Zaradi povečanja dejavnosti in uporabnikov pa se prenavlja in povečuje tudi kapaciteta Centralne čistilne naprave Ajdovščina.

En skupni projekt vključuje tri pomembne posamezne naložbe, za katere je Občina Ajdovščina uspela pridobiti evropska sredstva iz načrta za okrevanje in odpornost, za področje čistega in varnega okolja in zmanjševanja poplavalne ogroženosti.

Poslovna cona Mirce se bo širila proti zahodu. Skozi naložbo bo urejena kompletna komunala

infrastruktura. Znotraj cone bo zgrajena nova dostopna cesta, prestavljen bo tudi glavni meteorni odvodnik, ki sedaj teče mimo hale podjetja Bia Separations. To pa bo omogočilo širitev kapacitet – tako podjetij, ki že poslujejo v coni, kot tudi prihod novih investitorjev. Objavljen razpis za izgradnjo se izteče konec tedna. Če bo šlo vse

po načrtih, bo izvajalec izbran v septembru, dela se bodo pričela v oktobru ter trajala do pomladi. Ocenjena vrednost izgradnje je okoli 840.000 evrov.

Na drugem koncu mesta, pod Supernovo, pa se bo prihodnje leto širila tudi Poslovna cona Rusne. Predvideva se izgradnja kompletne komunalne infrastrukture vzdolž obstoječe makadamske poti do mostička. Ker je poslovna cona na poplavalnem območju, je v načrtu tudi izgradnja protipoplavnega nasipa ob Hublju, vrh katerega bo urejena varna makadamska pešpot. Za ozelenitev pa je že poskrbljeno, saj so tu ob Hublju že posajena drevesa iz projekta hortikulturenega urejanja.

Tretji del skupnega projekta pa je prenova in širitev kapacitet Centralne čistilne naprave Ajdovščina. S širitvijo prostora, podjetij in novimi investitorji je namreč potrebno prilagajati tudi komunalne storitve. Javno naročilo za projekt »Gradnja

komunalne infrastrukture v poslovno ekonomski coni Ajdovščina - širitev vzhod in širitev zahod - rekonstrukcija strojnega predzgoščanja in dehidracija blata» je občina objavila že januarja. Zaradi

nesprejemljivosti obeh ponudb pa je bilo postopek nujno ponoviti. Novo naročilo je uspešno prestalo prvi korak, ponujena vrednost del pa je 994.248,07 evra.

Celoten projekt bo zaključen do septembra 2024.

Predmetni projekt je del Slovenskega načrta za okrevanje in odpornost, ki ga financira Evropska unija. Cilj Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) - Razvojno področje: Zeleni prehod Komponenta Čisto in varno okolje (C1 K3) so naložbe v zmanjševanje poplavalne ogroženosti z dvigom protipoplavne varnosti in preprečevanjem posledic poplav

Pridobljeno gradbeno dovoljenje za športni park v Skriljah

Tudi Skrilje bodo dobile urejen večnamenski prostor za druženje krajanov in krajanov ob športnih in družabnih aktivnostih ali pa na kulturnih dogodkih na prostem. Gradbeno dovoljenje je pridobljeno, sredstva za gradnjo športnega parka v Skriljah pa so rezervirana v občinskem proračunu v prihodnjih letih.

Park bo zrasel na vhodu v vas, nekoliko naprej od pokopališča, vendar še v spodnjem delu vasi. V naravi gre za z drevjem zaraščen teren, ki se dviga proti vzhodu, na jugu pa je zamejen s strmo skalnato brežino. Ob

večnamenskem igrišču dimenzije 28,40 x 15,20 m bo urejen tudi družabni prostor z mizami, klopmi in letno kuhinjo ter kotiček z otroškimi igrali in fitnes orodji. Med športnim in otroškim igriščem bodo urejene betonske

tribune oziroma zatravljene brežine. Na koncu športnega igrišča bo urejen manjši prireditveni oder. Predvidena je tudi izgradnja večnamenskega objekta v dveh etažah, ki pa bo imel dodatno funkcijo – naslonjen na brežino bo preprečeval zdrse zemljine. Območje bo dostopno gibalno oviranim, sem bodo napeljeni komunalni vodovodni, kanalizacijski in električni priključki.

Gre torej za obsežen projekt, ki bo grajen po fazah. Gradbeno dovoljenje za izgradnjo parka je pridobljeno, sredstva pa so rezervirana v proračunu Občine Ajdovščina v prihodnjih letih. Sledi objava javnega naročila za izbiro izvajalca za prvi del, gradbeni stroji pa bodo na lokaciji v Skriljah zaropotali predvidoma v začetku prihodnjega leta.

Letos se griva, prihodnje leto pa bo tu zrasel športni park.

Z Mojo pobudo do interaktivne plezalne stene

Tudi v Ajdovščini imamo sodobno interaktivno plezalno steno MoonBoard. Dobili smo jo na račun participativnega proračuna Moja pobuda, postavljena je v prostorih bivše vojašnice Srečka Kosovela, njen skrbnik je Plezalno društvo Burja, občanke in občani jo lahko koristite ob ponedeljkih in sredah zvečer.

Plezanje je precej priljubljena dejavnost, sploh po tako odmevnih in sijočih uspehih slovenske plezalke Janje Garnbret. Primerno je za vse generacije – mlajši s plezanjem razvijajo osnovne gibalne spretnosti, starejši ohranjajo vitalnost. Poleg tistih naravnih sten na pobočjih Nanosa, Hrušice in Čavna imamo v naši občini že nekaj notranjih, umetnih plezalnih sten, tisto v Lokavcu je na primer otvorila prav Janja. Z novo sezono pa je zaživela še ena, nekoliko posebna in atraktivna MoonBoard plezalna stena. Gre za uresničeno idejo iz zadnjega paketa participativnega proračuna Moja pobuda. Samostojecho interaktivno plezalno steno sestavljajo kovinska konstrukcija, leseni

paneli z navrtanimi luknjami, oprimki in led osvetlitev. Stena je namreč povezana z aplikacijo, ki določa smeri plezanja – v izbrani smeri se prižigajo lučke pod oprimki. Prek aplikacije se plezalci z vsega sveta lahko med seboj tudi povezujejo.

Skrbnik plezalne stene je domače Plezalno društvo Burja, ki pod budnim nadzorom in na strokovni način v svet plezanja usmerja predvsem najmlajše – na novi plezalni steni redno pleza že več kot 40 otrok. Stena, ki je last Občine Ajdovščina, pa je na voljo tudi občankam in občanom. Brezplačno in varno lahko pridete plezat na MoonBoard steno vsak ponedeljek in sredo zvečer, med 19.00 in 21.00.

Najava javnega razpisa – odprave mladih v tujino

2. oktobra bo na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si, objavljen Javni razpis za sofinanciranje odprav mladih v tujino. Na razpis se lahko prijavijo mladi, ki sami organizirajo svoj obisk tujine ali so udeleženci humanitarnih ali izobraževalnih odprav, ki trajajo najmanj teden dni, z namenom pridobivanja novih znanj, raziskovanj ali drugih družbeno-koristnih aktivnosti, hkrati pa v tujini promovirajo občino Ajdovščina. Za potovanje po Evropi je mogoče pridobiti 200 evrov, za potovanje izven Evrope pa 300 evrov nepovratnih sredstev. Sofinancirane bodo odprave mladih v tujino v obdobju od 1. oktobra 2022 do 30. septembra 2023. Razpis se bo odprl do 16. oktobra.

V Lokavcu se ureja še zadnji odsek ceste

Projekt izgradnje pločnikov in širitve ceste v Lokavcu gre h koncu. Gradi se še zadnji odsek, od šole do križišča na Grajsku. Vsa gradbena dela bodo v celoti zaključena v prvih novembrskih dneh.

Projekt izgradnje pločnika od Paljkovš do Grajska je skupno delo Direkcije za infrastrukturo in Občine Ajdovščina, ki je s sodelovanjem želela pospešiti izgradnjo ter hkrati urediti še nekatera dodatna dela, ki niso povezana s širitvijo ceste ali izgradnjo pločnika. Ena pomembnejših pridobitev za prihodnje načrte je ureditev dovoza za bodoči vrtec tik ob šoli. Pod dovozno cesto je že nameščena tudi vsa potrebna komunalna infrastruktura, da bo objekt vrtca enostavno priklopiti.

V urejanju je tako še zadnji odsek ceste – od šole do križišča na Grajsku. Cesta bo v tem delu razširjena, ob njej bosta tekla pločnika po obeh straneh, do mosta. Gradbena dela bodo v celoti zaključena do prvih novembrskih dni. Za nekaj časa – izbran je namreč

že projektant za rekonstrukcijo osrednjega lokavškega križišča na Grajsku. Križišče bo razširjeno in preplaščeno z novo asfaltno prevleko, obnovljena bo vsa komunalna infrastruktura, ki teče pod njim, urejeni bodo pločniki, predvsem pa bo urejena smiselna in varna povezava na kolesarko.

V času gradbenih del je promet urejen s semaforjem. Za šolarje pa je urejen označen in varen peš dostop.

Odprt razpis: štipendije, tudi za deficitarne poklice, nagrade

25. septembra je bil na spletišču Občine Ajdovščina objavljen Javni razpis za dodelitev občinskih štipendij, štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice ter nagrad za izjemne dosežke in uspehe v letu 2023. **Prijava na razpis bo prvič omogočena preko spletne aplikacije – razpis bo odprt do 16. oktobra.**

Na septembrski redni seji Občinskega sveta Občine Ajdovščina je bil sprejet nov Pravilnik o štipendiranju ter nagradah za izjemne dosežke in uspehe dijakov in študentov, katerega bistvena sprememba je fiksni znesek štipendije (v preteklih letih se je le-ta usklajeval z višino minimalne plače). Sprememba se ne nanaša na dijake in študente, ki že prejemajo štipendijo za deficitarne poklice, prejemali jo bodo po starem načinu.

Preko razpisa bodo podeljene 4 štipendije za lokalno pomembne poklice, gre za izobraževanja za poklice elektrotehnik, gradbeni tehnik, tehnik mehatronike, zobotehnik, profesor razrednega pouka, profesor matematike/računalništva, inženir gradbeništva, inženir elektrotehnike, inženir računalništva in informatike, medicinska sestra/zdravstvenik, zdravnik specialist družinske medicine, zdravnik pediater.

Podeljenih bo tudi 10 občinskih štipendij za dijake oziroma študente iz socialno in ekonomsko šibkih družin ter nagrade za izjemne dosežke in uspehe dijakov in študentov na področju znanosti, kulture, umetnosti ter uspehov na področju izobraževanja.

Podrobni pogoji so navedeni v razpisni dokumentaciji, ki je objavljena na spletni strani Občine Ajdovščina, www.ajdovscina.si.

V Ajdovščino prihaja gimnastika

Gradnja gimnastične dvorane, ki je umeščena med malo in veliko dvorano športnega centra Ajdovščina, teče po načrtih. Gradbeni del projekta bo zaključen do konca leta. Nato sledi nabava in montaža opreme, še pred koncem šolske sezone pa bo dvorana v uporabi.

Objekt že stoji, fasada je izdelana, vgrajeno je stavbno pohištvo, tudi veliko del v notranjosti je že opravljenih. Trenutno se dokončuje napeljevanje instalacij, stene in stropi dobivajo končno podobo, opravlja se keramičarska dela. Sledijo slikopleskarska in druga finalna dela ter montaža instalacij. V letošnjem letu bo urejena še okolica novega objekta – nasutje, polaganje asfalta, betoniranje temeljev za toplotno črpalko in podobno.

Takoj po novem letu bo pridobljeno uporabno dovoljenje, preko javnega naročila se bo nabavilo vso potrebno opremo, tako standardno, za različne servisne prostore, kot športno opremo za gimnastično telovadnico. Sredstva za ta namen

so že rezervirana v proračunu prihodnje leto.

Direktor Zavoda za šport Uroš Pintar se veseli nove pridobitve, ki bo omogočila še več vadbe v športnem centru Ajdovščina. »Gimnastično dvorano želimo zgraditi, da bi se otroci gibalno razvijali v pravi smeri«, pravi Uroš. Otroci so gibalno vedno manj sposobni, vse manj se gibajo zunaj doma, ne zadržujejo se na ulicah, še manj v naravnem okolju, ne zahajajo v gozd, ne plezajo po drevesih, večinoma so v zaprtih prostorih, kar se kaže tudi pri izvedbi osnovnih gimnastičnih vaj, kot sta npr. skok in preval. Gimnastična dvorana bo zagotovo pripomogla k boljšemu gibalnemu razvoju, saj je to osnova vseh športnih panog.

Skupaj z balami v Solčavo tudi dobre želje šolarjev

Travniki pod Školjem, za Osnovno šolo Danila Lokarja, so pokošeni, posušeno in zbalirano seno pa je že odpotovalo v Solčavo, za krmo živali na tamkajšnjih kmetijah, ki so utrpeli škodo v poletnem neurju. Šolarji so skupaj z balami v Solčavo poslali risbice in jim pripisali dobre želje.

Vipavski kmetje so podarili že več kot 200 bal, ki jih kmetije

na opustošenem območju sprejemajo z veliko hvaležnostjo. Tudi v prihodnjih tednih bodo na prizadete kmetije dostavljene bale iz Vipavske doline, kjer je bila letošnja košnja obilna.

Hvala vsem domačim kmetijam za solidarnostno pomoč, hvala tudi podjetju Slo-car, ki opravlja brezplačne prevoze.

Prostovoljci Zavoda Sopotniki na sprejemu

Letos mineva že 5 let, odkar na naših cestah srečujemo Sopotnike – označene avtomobile vozijo prostovoljci, njihovi sopotniki so starejši, ki potrebujejo prevoze. Program se je v Ajdovščini razcvetel. Sopotnikova avtomobila sta letos že drugič na poti okoli ekvatorja. Kot prostovoljna voznica se je v Evropskem tednu mobilnosti preizkusila tudi sodelavka občinske uprave in občanko varno odpeljala do bolnišnice v Šempetru ter nazaj.

Do konca letošnjega junija je Sopotnikovih 24 šoferjev v Ajdovščini z dvema avtomobiloma opravilo kar 35.330 kilometrov. To pomeni povprečno mesečno skoraj 6000 kilometrov, iz česar sledi, da sta ajdovska Sopotnikova avtomobila že na drugi poti okoli ekvatorja! Predvsem pa to pomeni, da so se prevozi za starejše v Ajdovščini močno prišli. Gonila sila projekta Sopotniki so prostovoljni šoferji, ki jih o potrebi po prevozu obvešča

koordinatorka Tjaša Samec, hkrati je tudi kontaktna oseba za starostnike, ki potrebujejo prevoze. Ekipa je tesno povezana, šoferke in šoferji pa so postali pravi prijatelji. Sredi septembra

Sopotniki v številkah

1 koordinatorka, 2 avtomobila, 24 prostovoljnih šoferjev na eni strani, na drugi pa kar 512 starostnikov, ki se poslužujejo brezplačnih prevozov. Posamezen avtomobil dnevno opravi preko 200 kilometrov, mesečno jih oba skupaj navozita kar okoli 6000 kilometrov.

je v prostorih MKC Hiša mladih potekal tradicionalen sprejem za prostovoljce šoferje, priredila ga je Občina Ajdovščina, v znak zahvale za res dobro delo, ki ga opravljajo. Prostovoljci so hoteli pripovedovati zgodbe iz svojega prostovoljskega vsakdana, navdušeni, da lahko sodelujejo v tako pozitivni zgodbi. Starostniki so hvaležni, da imajo možnost poklicati avtomobil na dom in

to vedno znova povedo šoferjem. Ti so veseli pozitivnega odziva hvaležnih starostnikov, vožnje so običajno nadvse zabavne, pripovedujejo si šale in klepetajo. Za sopotnike je to nadvse prijazna izkušnja, prav tako za Sopotnikove prostovoljske šoferje. Ti pravijo, da jih to delo napolni, da so odzivi starostnikov neprecenljivi in da jih prav to bogati, jim daje motivacijo za naprej.

V »čevljev« Sopotnikov je stopila tudi sodelavka občinske uprave Jerica Stibilj, ki sicer skrbi za odnose z Zavodom Sopotniki. Zavod se namreč s tovrstnimi akcijami priključuje Evropskemu tednu mobilnosti, ki ga obeležujemo v septembru. Jerica je občanko peljala v bolnišnico v Šempetru in jo tudi varno pripeljala nazaj. Tudi ta vožnja je bila predvsem zelo vesela in klepetava, pravi Jerica. Hvala vsem, ki že sodelujete v prostovoljskem programu, ki pa bo hvaležno sprejel nove prostovoljce. Če imate veselje do vožnje, pa nekaj prostega časa – Sopotniki bodo veseli vaše družbe. Za vsa vprašanja in informacije – tako za prostovoljce, ki bi se želeli pridružiti ekipi Sopotnikov, kot za starostnike, ki iščete prevoz – je na voljo Tjaša Samec na telefonski številki 051 33 99 44.

Uspešno prestala poskusno obratovanje

Centralna čistilna naprava Ajdovščina je po vgradnji novega sistema za oksidacijo blata odlično prestala testno obdobje. Težave so odpravljene, mejne vrednosti okolju nevarnih snovi ob iztoku iz čistilne naprave so v mejah normale.

Leta 1981 zgrajena centralna čistilna naprava v Ajdovščini, rekonstruirana v letu 2002, deluje kot klasična pretočna naprava s predhodno denitrifikacijo in anaerobno stabilizacijo blata. Naprava čisti komunalne odpadne vode iz naselij Ajdovščina, Dolenje, Ustje, Dolga Poljana, Budanje, Lokavec ter tehnološke odpadne vode iz naselja Ajdovščina. Po lanskim inšpekcijski kontroli, ki je ugotovila, da je naprava preobremenjena, posledično pa se je blato prelivalo čez rob biološkega bazena, sta Občina Ajdovščina in Komunalno stanovanjska skupnost Ajdovščina takoj stopili v akcijo. Javno naročilo za dobavo celovitega sistema za oksidacijo blata v oksidacijskih bazenih z aktivnim blatom centralne čistilne naprave, skupaj z dobavo kisika, je bilo objavljeno lani pozno jeseni. Prijavila se je le ena družba, Istrabenz plini, ki je do danes tudi že uspešno dobavila, montirala in vzpostavila nov sistem. Gre za dodaten sistem,

ki bo v pomoč obstoječemu ob visokih potrošnjah oziroma preobremenitvah centralne čistilne naprave in deluje s pomočjo vpihovanja kisika. Od junija do septembra je nova naprava poskusno obratovala. Za razliko od klasičnega sistema, ki deluje s pomočjo zraka, je sodoben sistem narejen na osnovi vpihovanja kisika. Težave so dokazljivo odpravljene, mejne vrednosti okolju nevarnih snovi ob iztoku iz čistilne naprave ne presegajo v okoljskem dovoljenju določenih količin teh snovi. Nov sistem se bo vklapljal po potrebi, ob vrhuncih – predvidoma v poletnih mesecih. Kisik za vpihovanje namreč bistveno podraži delovanje naprave. Vrednost vgrajenega sistema je 281.000 evrov in jih je poravnala Občina Ajdovščina. Vrednost kisika, ki ga bo nov sistem potreboval v prihodnjih petih letih, pa presega 400.000 evrov in bo strošek Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina.

Mogočna platana zaščitena

Platana z mogočno krošnjo na robu Lokarjevega parka je naša naravna vrednota, ima namreč status varovanja pri Zavodu za varstvo naravne dediščine Slovenije. Za njeno ohranitev se je uredilo območje rastišča – namesto asfalta je pod drevesom zastirkar.

Drevesa v Lokarjevem parku in njegovi bližnji okolici so bila pod drobnogledom stroke. Arboristka Tanja Grmovšek je natančno analizirala stanje in popisala vsa drevesa. Na območju parka raste 46 starih dreves, še 19 jih je v obcestnem drevoredu ob Gregorčičevi ulici, dober ducat pa na skrajnem zahodnem delu. Spomladi se je v okviru ozelenitvenega projekta na nekatera prazna drevesna mesta dosadilo še mlada drevesca. Prevladujejo lipe, sledijo brest in javorolistne platane ter navaden divji kostanj. Skoraj zagotovo je bila večina starih dreves v osrednjem delu in po robovih parka sajenih konec 19. ali v

začetku 20. stoletja. Čeprav se v park ni bistveno posegalo, so »krošnje uspele ostati normalne«, je v poročilu zapisala arboristka. Meni še, da je stanje večine dreves dobro. Enako velja tudi za pokritost območja s krošnjami dreves, zato nadomestne saditve zgolj priporoča, prav tako kot tudi nekatere vzdrževalne ukrepe. Predvsem priporoča strokovni pristop k vzdrževanju – obrezovanju – ter absolutno prepoveduje »obglavljanje« dreves.

Poseben primerek pa je mogočna platana ob spomeniku NOB. Predvsem je starejša od ostalih dreves v parku. Arboristka Tanja Grmovšek meni, da je

Za Osnovno šolo Danila Lokarja raste učni vrt

Ob Osnovni šoli Danila Lokarja Ajdovščina bo v okviru projekta Občine Ajdovščina – LAS Prehod na sonaravno oskrbo s hrano, zrasel ekološki šolski učni vrt. Območje je že ograjeno, voda napeljana, v teh dneh se ureja tla.

Občina Ajdovščina bo v sklopu projekta izvedla naložbo v ureditev šolskega vrta ob Osnovni šoli Danila Lokarja, ki bo namenjen ekološki pridelavi vrtnin. Ograja okoli območja, namenjenega vrtu, je že postavljena, tudi voda je že napeljana. Trenutno se že ureja in pripravlja tla za grede. Na šolskem učnem vrtu bodo urejene tako nizke kot visoke grede, postavljen bo kompostnik, urejena bo sezonna pot in nameščena vremenska postaja. Tudi klopi in mize bodo postavljene, že v letošnji jeseni

pa se bo zasadilo tudi drevesa in grmovnice. Pripravljen bo tudi material za izdelavo hotela za žuželke, dobrodošle pomagače v vsakem vrtu.

Na šolskem vrtu se bodo odvijale številne dejavnosti v okviru rednega pouka in v sklopu

Ureditev učnega vrta OŠ Danila Lokarja se izvaja v okviru operacije sodelovanja LAS PREHOD NA SONARAVNO OSKRBO S HRANO, ki jo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020/ ukrep LEADER/ podukrep 19.3.

izbirnih predmetov. V okviru razširjenega programa pa se bodo tu odvijale tudi popoldanske delavnice za širšo javnost in aktivnosti med počitnicami. Za vrt bodo skrbeli šolarji, delo se bo kmalu pričelo. Vrt je treba na novo sezono pripraviti, zemljo obdelati, zagotovo si bodo tudi sadike pridelali sami, nato sejali in sadili, zastirali z naravnimi zastirkami in na koncu tudi pobirali plodove. Na šolskem učnem vrtu se bodo šolarji naučili pridelovati sadje in zelenjavo na ekološki način ter spoznavali možnosti samooskrbe v lokalnem okolju. Spoznavali bodo tipične, avtohtone, pa tudi nove vrtnine in kmetijske rastline v lokalnem okolju ter naravne zakonitosti – zakaj je za rast potrebna svetloba, kako rastlina »pije« vodo, zakaj so v vrtu pomembni deževniki, kaj je to fotosinteza ... Vrtinarjenje je mogoče aplicirati v prav vsakega od šolskih učnih predmetov. Hkrati pa je to nadvse družabno opravilo, ki vzpodbuja medsebojno sodelovanje in povezovanje. Slovesno odprtje učnega vrta bo spomladi prihodnje leto, ko se začne tudi nova vrtničarska sezona in bo na vrtu tudi že kaj videti.

Rimski dnevi prihajajo v Ajdovščino

V pričakovanju dogodka uprizoritve zgodovine, ali žive zgodovine: Rimski dnevi v Ajdovščini, ki bo potekal v soboto 21. in v nedeljo 22. oktobra, smo se pogovarjali s programskim direktorjem Gezo Frankom. Povedal nam je, da na dogodku pričakujemo udeležbo petnajstih skupin uprizoriteljev zgodovine iz Slovenije, Italije, Hrvaške, Češke, Madžarske, Bolgarije, en uprizoritelj pa je celo iz Argentine. Člani skupine Helvargar iz Italije, se bodo v Ajdovščini prelevili v Gote slavnega Alarika, ostali udeleženci dogodka pa bodo igrali pripadnike obeh rimskih vojska, ki sta se septembra leta 394 n.št. spopadli v Bitki pri Mrzli reki. Uprizoritev bitke, ki se bo zaključila na Lavričevem trgu, bo tudi vrhunec dogodka. Poleg bitke bo moč videti življenje v rimskem vojaškem taboru, ki bo postavljen na Grajskemu vrtu. Tam bodo tudi različne delavnice za otroke, prikazana bo priprava starodavne hrane, videti bo moč obrtnike pri delu... Na Lavričevem trgu bodo prikazani še različni verski obredi pozne antike, predstavljeni bodo gladiatorji, tam bo modna revija antičnih kostumov, slišala se bodo starodavna glasbila in glasba, na koncu pa bo še ognjeni šov akrobatov.

Avstrijec Geza Frank je po izobrazbi akademski glasbenik, sicer pa tudi strokovnjak za upodabljenje zgodovine in programski direktor enega največjih evropskih festivalov, ki se poleti dogaja v avstrijskem muzeju na prostem - Carnuntumu.

Kaj se skriva za poimenovanjem živa zgodovina?

Geza Frank: "Izraz živa zgodovina, ki je v angleškem jeziku že dodobra uveljavljen, pomeni v bistvu oživiljanje preteklih dogodkov, običajev, kultur, načina življenja in tako naprej, z uprizarjanjem zgodovine. To natančneje pomeni, da se posamezniki oblečemo v replike starodavnih kostumov in se pretvarjamo, da živimo v preteklosti. Nekateri vzamemo to zelo zares, naprimer jaz in pravzaprav živimo kar dvojna življenja - eno v sedanosti, drugo neke v preteklosti. Kdo drug izmed nas pa ima tovrstne dogodke mogoče za zanimive počitnice. Smo si pa v določenih stvareh zelo enotni. Pri rekonstruiranju kostumov sledimo akademskim raziskavam in uporabljamo starodavne tehnike izdelave. Trudimo se, da smo kar najbolj avtentični."

Zakaj to počnete, mislim uprizarjate zgodovino?

Geza Frank: "Moja osebna strast do žive zgodovine izvira iz zgodnjega navdušenja nad antiko. Že kot otroku se mi je zdelo življenje v antiki veliko bolj zanimivo, kot pa je zanimiva vezanih na pozno jesenski ali zgodnje spomladanski čas. **Obrezovanje dreves** Z obrezovanjem dreves poskrbimo za lep izgled in zdravo rast, hkrati pa jim tako tudi podaljšujemo življenjsko dobo. Neurejena drevesna krošnja lahko predstavlja nevarnost za okolico, saj prihaja do lomljenja vej. V primeru visokih in velikih dreves jet za obrezovanje smiselno poklicati strokovnjaka, predvsem zaradi dela na višini. Nižjim drevesom pa lahko krošnje prirežete lastniki sami.

ker bodo stvari drugačne, kot si jih je predstavljal zaradi filmov. Videli boste zelo avtentično upodobitev tistega časa. Kostumi, ki jih uporabljajo posamezniki, zahtevajo za izdelavo zelo veliko truda ali pa denarja.

Obiskovalcem dogodka bomo prikazali civilne in verske ceremonije s takratnih cesarskih dvorov, prikazali bomo običajno življenje ljudi pozne antike, recimo na tržnici, na trgu ali v termah. Predstavili bomo sanitarije in higijeno ter imeli celo modno revijo. Tam bo moč videti in potipati replike oblek iz časa, ko ni bilo šivalnih strojev. Videli boste lahko številne modne in lepote pripomočke. V vojaškem taboru na Grajskem vrtu bo najbolj pestro. Uprizoritelji bodo prenočevali v šotorih, kljub temu, da bo takrat že pozna jesen. Videli boste lahko, kako si zjutraj nad ognjišči pripravljajo hrano, pokušali boste lahko v šotoru. V taboru boste videli predstavitev starodavnih obrti, videli boste lahko kako so bili opremljeni tedanji ranocelniki. Veliko pozornosti bomo namenili najmlajšim. Pokazali jim bomo kako so se v pozni antiki igrali njihovi vrstniki in kako je izgledalo učenje. Malčki bodo spoznali kaj so takrat uporabljali namesto svinčnikov, zvezkov in računalnikov.

Vse opisano ustreza zgodovinski pravilnosti. V obeh nasprotnih vojaških taborih, ki sta bila pred bitko pri Mrzli reki postavljena nekje čisto blizu današnje

Ajdovščine, niso bili le vojaki. Bojevnike so pogosto spremljale tudi njihove družine, veliko je bilo drugih civilnih spremljevalcev vojske, ki so omogočali, da vojaška organizacija sploh deluje.

Vrhunec dogajanja pa bo seveda uprizoritev znamenite bitke. Bitko bodo izvedli zelo izkušeni uprizoritelji, ki so za uprizarjanje primerno usposobljeni. Tako uprizoritev zahteva veliko priprav in vaj ter posebo koreografijo. Podobno kot recimo plesne ali pa baletne predstave. Mi imamo vloge že razdeljene, poznamo se, vsaka skupina ima svojega vodjo in točno določene naloge. Bitke vadimo in uprizarjamo neprestano. Zanimivo pa je, da se med bitko lahko slišijo povelja v madžarščini in hkrati v italijaščini, slovenščini ali pa še kakšnem drugem jeziku. To ni zgodovinsko pravilno! Seveda, usoda zahodnega dela cesarstva je bila zapečatenata... Seveda, zgodovinski dogodki svetovnega pomena vabijo obiskovalce, podobno kot naravne ali kakršne koli druge znamenitosti. To je velika priložnost za turizem. Mislim pa, da je naloga nas uprizoriteljev zgodovine, da znanstvene raziskave čim bolj verno predstavimo javnosti. S tem ne odstavimo tančič skrivnosti samo s preteklosti, pač pa ljudi učimo sodobnega razumevanja drug drugega in prijateljskega sosedskega sobivanja. Kulturni turizem je sestavni del našega časa, ki dela svet veliko lepši."

Boštjan Slatenšek

Naj lepo in zdravo rastejo tudi drevesa na zasebnih površinah

Medtem, ko se ekipa, ki je poskrbela za spomladanske ozelenitve Ajdovščine, pripravlja na nove jesenske zasaditve, želimo spodbuditi tudi lastnike zasebnih površin k aktivnostim za lepši izgled in zdravo rast vaših dreves in trajnic. V današnjem prispevku pišemo o obrezovanju dreves.

Tako kot večina rastlin na vrtovih in dvoriščih tudi drevesa in grmovnice potrebujejo redno vzdrževanje, da so videti lepo in da zdravo rastejo. Za pravilno vzdrževanje ni vedno potrebno najeti strokovnjaka. Je pa dobro poiskati nekaj osnovnih informacij, nujno je primerno orodje in zaščitna oprema. Če vas to področje podrobneje zanima, spremljajte napovedi izobraževanj v Učnem centru Brje, kjer je veliko vsebin vezanih tudi na vzdrževanje dreves. Večino vzdrževalnih del na drevesih je

Najučinkovitejše je redno prirezovanje, od zasaditve naprej, tako bo krošnja najlepše oblikovana.

Sem in tja se opazi tudi »obglavljanje« zdravih dreves, kar pa NI ustrezen način obrezovanja. Drevo v tem primeru lahko oslabi ter povzroči še bujnejšo rast stranskih poganjkov. Hkrati pa je zaradi velikih odprtih delov omogočen hitrejši vdor patogenih organizmov in s tem večja možnost hitrejšega propada drevesa. Dolgoročno je takšno drevo dražje za vzdrževanje,

bolj nevarno, ob dejstvu, da se količina listne mase ne zmanjša. **Obrezovanje vegetacije ob cestah**

Vegetacija ob cestah mora biti obrezana tako, da ne posega v območje ceste. To pa pomeni, da posamezni deli rastlin – veje – ne segajo na pločnik, vozišče ali kolesarsko pot, ker na ta način ovirajo promet in hojo po teh površinah. Rastlinje ob prometnih poteh mora biti urejeno tako, da zagotavlja preglednost in dostop do cestnih objektov, prometne signalizacije, prometne opreme ter cestnih naprav.

Komunalno stanovanjska služba Ajdovščina poziva občane, da zaradi varnosti v prometu vsaj meter od roba cestišča (asfalta) ne zasajate žive meje, drevja ali drugih visokih nasadov in

poljščin; da zagotavljate prosti profil cestišča 4,5 metra v višino; ob prometne površine ne postavljajte spominskih obeležij in sveč, niti ne sežigajte trave.

Portreti z Ajdovske tržnice

Kristijan Bratož

Več kot 200 let stara murva na vrhu vasi Selo je edinstven simbol najmanj toliko stare kmetije, ki danes z različnimi pridelki oskrbuje Ajdovsko tržnico. "Najbolj smo poznani po vinu in krompirju, pridelujemo pa še marsikaj drugega," pove Kristijan Bratož, ki je pred desetletjem prevzel kmetijo, jo razširil na današnjo velikost ter ji vdahnil sodoben karakter.

Kristijan Bratož nadaljuje družinsko tradicijo, pri kmetovanju pa so mu v pomoč tudi široka strokovna znanja, ki jih je pridobil s šolanjem in delom na biotehniški šoli. Skupaj z ženo Ingrid, ki ima prav tako bogate vrtnarske izkušnje iz obdobja dela na isti šoli, na kmetiji pridelujeta vino ter različno sadje in zelenjavo, redita živali ter zanje pridelata vso potrebno

krmo. Ob sobotah prihaja Kristijan na Ajdovsko tržnico. Na njegovi stojnici lahko kupci poleg pridelkov vedno dobijo tudi kakšen koristen nasvet.

Gospod Kristijan, kmetovanje je vaš življenjski poklic.

Rojen sem na kmetiji. Dokončal sem srednjo kmetijsko šolo, kjer sem se nato tudi zaposlil. Kasneje sem izredno študiral na Fakulteti za vinogradništvo in

vinarstvo v Vipavi ter pridobil naziv diplomiranega inženirja vinogradništva in vinarstva. Na Biotehniški šoli v Šempetru sem učitelj praktičnega pouka in inštruktor za upravljanje traktorja. Doma na kmetiji pa tudi nikoli ne zmanjka dela ...

Vaše vino ima zanimivo etiketo.

Na etiketah smo upodobili našo murvo. Na Biotehniški fakulteti

in katere potrebujejo najmanj sredstev za zaščito pred boleznimi in škodljivci. Za izbrane sorte krompirja vedno dobimo tudi informacije, za katere jedi so najbolj primerne. Naši kupci še niso vajeni kupovati različnih vrst

Vsako soboto v letu lahko kupcem ponudimo vsaj krompir, jajca in vino, glede na sezono pa še veliko več.

Prodajate samo na Ajdovski tržnici?

Ja, prihajamo samo v Ajdovščino. Veliko prodamo kar na kmetiji, imamo stalne odjemalce za vino, prodajamo pa tudi preko zadrug v Idriji in Tolminu.

Vaša kmetija obsega 20 hektarov. Jo družina uspe obdelati sama?

Vsi delamo na kmetiji, tri generacije. Ob konicah pridejo pomagat sorodniki in prijatelji, delavcev zaenkrat še ne najemamo, čeprav je včasih težko. Posebej poleti, ko je potrebno namakanje. Zaenkrat še nismo priključeni na namakalni sistem. Za del njiv imamo urejen priklon na komunalni sistem, na preostale površine pa s cisterno dovažamo vodo iz reke Vipave v okviru dovoljenja za kmetijstvo. To je zelo naporno, zato se veselimo novega namakalnega sistema, ki bo marsikaj olajšal.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Ingrid si želi, da bi imeli svoj mlin in prodajali tudi moko. Oba pa si želiva, da bi najini otroci prevzeli ljubezen do kmetovanja in nadaljevali najino delo.

Z novim projektom bomo spletili čezmejno rimsko zgodbo:

Rimrom

Občina Ajdovščina je bila uspešna na še enem evropskem razpisu Sklada za male projekte GO! 2025 v sklopu Evropske prestolnice kulture Nova Gorica-Gorica 2025. Projekt RIMROM, čezmejna rimska zgodba, bo nagovoril in krepil rimsko dediščino Kastre ob sodelovanju z italijanskim mestom Oglej.

Rimska dediščina je močno zaznamovala Vipavsko dolino, še zlasti ajdovsko mesto jedro nekdanjo vojaško utrdbo s 14 stolpi – Kastro. Ž željo čim boljše interpretacije zgodovinskim dejstev in predstavitev potenciala, ki ga dediščina prinaša v skupnosti, je Občina Ajdovščina interpretacijo rimske zgodbe prijavila na razpis in bila izmed 260 projektov izbrana za financiranje. V projektu, vrednem slabih 200 tisoč evrov, Občina sodeluje z italijansko Fundacijo 'Aquleija', ki se ukvarja z razvojem arheoloških najdišč v Ogleju, in je od leta 1998 je na seznamu Unescove svetovne dediščine. V sklopu projekta se bo v Ajdovščini izvedlo usposabljanje interpretatorjev lokalne dediščine, ki bodo izučeni za vrednotenje rimske dediščine, kar bo nadgradilo turistično in ostalo ponudbo, hkrati pa izpostavilo pomembnost pristnega rimskega doživetja. Glavni aktivnosti projekta bosta dva dogodka, ki bosta uprizarjala življenje Rimljanov tako v Ogleju kot v Kastri, kjer bo poudarek na uprizoritvi

Bitke pri Mrzli reki. Poleg usposabljanja interpretatorjev in drugih spremljajočih dogodkov bo v sklopu projekta realizirana tudi 3D vizualna podoba zgodovinskega območja Kastre in pa nabavljena polna oprema za legionarje, ki bodo nastopali na rimskih dogodkih. Odlična uvertura v čezmejno rimsko zgodbo RIMROM bodo Rimski dnevi v Ajdovščini, ki se bodo letos odvili tretji vikend v oktobru, 20. in 21. oktobra. V sklopu dogodka bo postavljen tabor v grajskem vrtu – tu bomo priča rimskemu utripu življenja, Rimljani bodo na stojnicah predstavljali replike orodij, posodja, oklepov, nakita, raznih pripomočkov idr. Na Lavričevem trgu bomo priča uprizoritve bitke pri Mrzli reki, na tržnici bo prava rimska tržnica, kjer bodo sodelovali tudi lokalni ponudniki, rimska vojska bo korakala po ulicah Kastre, organiziran bo ogled rimske Hrušice. Vabljeni.

14. oktober 2023,
• od 9.00 do 11.00 •

**DRUGA SOBOTA
NA AJDOVSKI TRŽNICI**

DAN KROMPIRJA

↓↓↓

Raznoliki okusi ter možnosti priprave
priljubljenega gomolja.

21. oktober 2023:
Priprava rimske hrane na tržnici

Druge sobote na Ajdovski tržnici organizira Občina Ajdovščina v sodelovanju z lokalnimi ponudniki.

Kotiček Mladost na burji

Prisrčno pozdravljeni otroci in mladi! Naj bodo vaši jesenski dnevi bogati s prostovoljnimi aktivnostmi v lokalnem okolju, poskrbite za zdravje in dobro počutje. Raziskujte svojo poklicno prihodnosti in ne pozabite na ljudi okoli sebe.

V program Mladost na burji ste lepo vabljeni vsi otroci in mladi, ki živite ali se šolate v občini Ajdovščina. Posebno vabilo velja za učence zadnje triade, srednješolce in druge mlade v starosti do 21 let. Obiščite spletno stran www.mladostnaburji.si, na kateri najdete prijavni obrazec. Izpolnjenega pošljite na naslov Inštituta za mladinsko politiko. Po opravljeni prijavi prejmete lični dnevnik Kastraz oz. Burja, v katerem beležite aktivnosti na štirih programskih področjih - »Moja skupnost«, »Moj prijatelj«, »Moje zdravje« in »Moj poklic«. Dnevnik Mladost na burji vam ponuja enkratno priložnost, da ovrednotite izvedene aktivnosti, tako, da razmislite kakšne izkušnje, znanja in veščine ste pridobili. Vse to vam pomaga pri iskanju zanimivega, počitniškega dela, pri nadaljnjem izobraževanju in mreženju, predstavlja pa tudi motivacijo za nove izzive v prihodnosti.

Moja skupnost

Imaš idejo, pa ne veš, kako jo uresničiti? Bi se v Ajdovščini moralo več dogajati? Pogrešaš kakšne prostočasne vsebine, ki bi te zanimala? Mladinski kulturni center Hiša mladih te vabi na izmenjevalnico idej, ki bo potekala 11. oktobra 2023 ob 15. uri. Naj se sliši tvoj glas, postani aktiven del družbe. Če imaš smisel za organiziranje dogodkov, si poln/-a energije in se rad/-a zabavaš, vabljen/-a, da postaneš del ekipe mladih organizatorjev zabav za premlade. Oglasi se na info@mc-hisamladih.si Naj Hiša mladih prekipa od mladostne energije!

Moj prijatelj

Kdo je tvoj prijatelj? Kaj ti prijateljstvo pomeni? Kaj najraje počneš s svojim najboljšim prijateljem? Naj ti bodo ta vprašanja v pomoč pri likovnemu, literarnemu ali fotografskem ustvarjanju za natečaj »Jaz in moj prijatelj«, ki ga razpisuje Medobčinsko društvo prijateljev mladih Ajdovščina. Svoj izdelek lahko oddaš na info@mdpm-ajdovscina.si do 15. oktobra. Več informacij najdeš na njihovi spletni strani.

Moje zdravje

Ali veš, da 10. oktobra praznujemo svetovni dan duševnega zdravja? Obljubi si, da boš telesno aktiven/-a, se zdravo prehranjeval/-a, se družil/-a s prijatelji, se več pogovarjal/-a, se znal/-a ustaviti, si vzeti čas za počitek ter poiskal/-a pomoč, ko boš v stiski. Učenci tretje triade, srednješolci in drugi mladi lepo vabljeni na predavanje »Mladostniki v iskanju odgovora – od zakaj do kdo sem«, ki bo 4. oktobra 2023 ob 18. uri v amfiteatralni učilnici Srednje šole Veno Pilon v Ajdovščini. Predaval bo psihoterapevt dr. Uroš Perko v sklopu Tedna otroka, ki ga organizira Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina.

Moj poklic

Med šolskim letom aktivno raziskuj svojo poklicno prihodnost ter vse ideje in zamisli zapiši v poseben zvezek. Poišči odgovore na naslednja vprašanja: Katere so moje tri dobre lastnosti? Kaj najraje počnem v prostem času in zakaj? Kateri so moji talenti? Kaj je tisto, kar me navdušuje? Kaj je zame uspeh? Kdo mi na moji izobraževalni/poklicni poti lahko pomaga? Kje se vidim čez tri leta? Kakšna je razlika med sanjami in cilji? Za več izzivov in idej spremljajte Facebook stran »Mladost na burji« in Instagram »Program Mladost na burji«. Naj bo oktober bogat z novimi dogodivščinami in spoznanji.

Urška Breznjak, vodja programa Mladost na burji

Prvo leto Hiše dobre volje Ajdovščina

Leto lepih zgodb in nepozabnih doživetij

Hiša dobre volje Ajdovščina veselo in ponosno zaokrožuje svoje prvo leto delovanja. Že na pogled prijazna hiša je z vstopom pristnega in ljubeznivega življenja postala izjemna Hiša, katere tisočeri mali detalji pripovedujejo o tem, da tu ustvarja veliko predanih, pozornih in ustvarjalnih rok. Hiša dobre volje v tem krasnem vzdušju piše srčno zgodbo o povezanosti: z ljubeznijo zaposlenih, ki s svojo predanostjo in srčnostjo v svoji široki objem sprejmejo dobrovoljce in dobrovoljke ter njihove svojce. To je zgodba o ljubezni.

Kaj pravijo tisti, ki vsakodnevno soustvarjajo to čudovito vzdušje, si olajšajo dneve, ki bi brez Hiše dobre volje izzveneli v samotni in pričakovanju družbe, ki v dobi, ko se stiki redčijo in koraki upočasnijo, postane tako težko dosegljiva?

Dora nam je povedala naslednje: »Ob izgubi moža je v mojem življenju nastala velika praznina. Kljub družini in sinu, ki živi doma, sem ostala dobršen del dneva sama. Predlog mojih otrok, da bi obiskovala Hišo dobre volje v Ajdovščini, mi je vzbudil strah, kako bom sprejeta v novo sredino z vsemi svojimi težavami. Ampak je že začetek presegel moja pričakovanja in odgnal vse strahove. Vsak dan se veselim naslednjega, ki bo poln veselja in novih izzivov z Ano, Majo in Tatjano in novimi prijatelji.« Vera, ki Hišo dobre volje obiskuje od otvoritvenega dne dalje, je z iskro v očeh in širokim nasmehom skoraj zavriskala: »Od prvega dne se imam lepo. Naš "vrtec" je najboljši v celi Primorski!« Mimi je povsem realno povzela svoje doživljanje Hiše dobre volje: »Mi je lepo! Če mi ne bi bilo, bi šla že domov!« In Cilka ji glasno pritrjuje: »Uživam v veseli družbi!«

Niso pa te pridobitve Občine Ajdovščina, ki prinaša starejšim toliko veselja in radosti ter vrača v osamljenih dneh večkrat izgubljeni smisel, veseli le naši dobrovoljci in dobrovoljke. Tudi svoji so s Hišo dobre volje pridobili izjemno pomemben prostor, ki ob vsem lepem ponuja tudi varnost in vso oskrbo, ki jo starejši ljudje potrebujejo. Hiša s svojo celostno oskrbo svojem omogoča mirno preživljanje časa v službi ali kjerkoli že so, saj so njihovi ljudje v dobrih rokah. In to ogromno pomeni. Da imajo lahko ob obremenjujoči skrbi za

Vabljeni, da ob praznovanju našega 1. rojstnega dne skupaj dvignemo kozarce visoko v zrak! V četrtek, 5. oktobra 2023, bomo od 16.30 naprej uživali v živi glasbi in kulturnem programu ter si segli v roko in vzklikali: »Še na mnoga leta, Hiša dobre volje! Kolikor kapljic, toliko let vsem!«

svoje ljudi brezskrben čas zase in razbremenitev.

Kot nam je povedala Stanka, Igorjeva žena: »Ob spoznanju, da je mož zbolel in da časa, ko bom jaz v službi, ne bo mogel več preživljati sam, sva se znašla v zelo težki situaciji. Neizmerno sem bila vesela, ko so ga sprejeli v Hišo dobre volje, kamor je vključen že od maja letos. Vse od takrat se je kakovost najinega življenja zelo izboljšala, saj sama lahko mirno opravljam svoje delo v službi, mož pa uživa v prijetni družbi in aktivnostih, ki jih nudi omenjena ustanova. V Hiši dobre volje prav zares vlada prijetno vzdušje, prostori so lepi, vsi zaposleni pa naravnost čudoviti v svojih dobrih delih. Kadar kdo vpraša moža, kaj pa delate tam, vedno pove, da se tam veliko smejejo ter da se dobro počuti. Več si človek res ne more želei. Hvaležna za smeh, dobro voljo, čudovite strokovne delavke, čestitam ob prvi obletnici in želim uspešno delo še naprej.«

Tudi mi si želimo, da bomo skupaj tako kot prvo leto napisali še mnogo krasnih zgodb. Ob tej priložnosti se moramo zahvaliti za dragoceno sodelovanje vseh, ki nam tako prijetno popestrite naše dneve. Odlično sodelovanje smo vzpostavili z osnovnimi šolami, glasbeno šolo, različnimi društvi in organizacijami. Prav z njihovo energijo lahko omogočamo tako kakovostno in pristno druženje med generacijami, ki starejšim tako veliko pomeni. Neizmerno pa smo hvaležni tudi izredni podpori in spodbudi Občine Ajdovščina, ki je od prvega dne naš pomemben zaveznik, prijatelj, motivator in glas. Brez tako toplega sprejema in sodelovanja bi se težko tako lahkotno usidrali v srca ajdovskih ljudi.

Hvala vsem, ki nam pomagata uresničevati naše osnovno poslanstvo – dvig kakovosti življenj starejših. Z raznimi pozitivnimi doživetji in veselimi trenutki dodajamo dnevom življenje. Rasli smo postopoma, počasi, korak za korakom, tako da smo v enem letu zgradili izjemno močne temelje, ki jih ni moč zrušiti. Skupaj smo se učili v spoznavanju, sprejemanju in prilagajanju. Velikost skupine se je vztrajno večala in še se širi. In to na postopen način, tako da lahko prav vsakega novega dobro spoznamo in ga z vso ljubeznijo vključimo v skupino. Danes, ko je Hiša že skoraj do zadnjega mesta polna, smo povezani kot ena velika družina. Z novimi idejami in željami že zremo naprej v prihodnost in iščemo iskre, ki nam ohranjajo tako zelo pomembno željo po življenju – biti živ, vesel, v družbi ljudi, ki jih imamo radi. Ki nas imajo radi.

Letos na dogodku Mladi In Castra predstavljenih 20 poklicev

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina ponovno odpira vrata devetošolcem na dogodku Mladi in Castra. V okviru dogodka mladi spoznavajo različne poklice, v letošnjem letu kar med dvajsetimi.

Od 25. pa vse do 29. septembra poteka dogodek Mladi in Castra, katerega glavni namen je spoznavanje poklicev ter spodbujanje kreativnosti in podjetnosti med mladimi. Cilj dogodka je mladim pomagati pri odločitvi o izbiri poklica. Učenci devetih razredov iz vseh šestih osnovnih šol na našem območju spoznavajo in se preizkušajo v različnih poklicih, spoznavajo različna področja dela ter ajdovsko gospodarstvo in

gospodarstvenike. Ni pomembno namreč le, da o poklicih govorimo, te morajo otroci izkusiti. Le na ta način jih lahko namreč razumejo in s tem tudi različne procese dela. Tovrstne dejavnosti pri otrocih spodbujajo domišljijo in radovednost, razvijajo občutek uspešnosti, lastne vrednosti in samozavesti.

Dogodek letos poteka na celotnem območju Ajdovščine. Eno od prizorišč dogajanja je v prostorih Območne

obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina, kjer imajo učenci možnost spoznati področja mehatronike, strojništva, elektrotehnike in računalništva, lesarstva, živilstva in novinarstva. V prostorih Ljudske univerze Ajdovščina potekajo predstavitve poklicev zdravstvene nege, projektnega vodenja in gradbeništva, v prostorih Garaže pa predstavitev izdelave paletnega pohištva, hidrotenike in agronomije. Poklici arhitekta in urbanista, geodeta in arborista pa se predstavljajo na terenu.

Proces celotnega dogodka je zastavljen tako, da nas vsak dan v tednu obišče ena izmed šol. V ponedeljek so nas obiskali vsi devetošolci iz Osnovne šole Danila Lokarja iz Ajdovščine, v torek iz Osnovne šole Dobravlje, v sredo iz Osnovne šole Šturje, v četrtek iz Osnovne šole Draga Bajca Vipava, v petek pa se nam pridružijo devetošolci iz Osnovne šole Col in Osnovne šole Otlica.

Učenci so razdeljeni na manjše skupine do šest otrok, kjer se

najprej preizkusijo v reševanju različnih ugank, ki jih pripeljejo do spoznanja, da so prav oni sami najpomembnejši gradniki svoje kariere in svojega življenja. Nato pa se sami preizkusijo v različnih veččinah, ki jih zajema opravljanje posameznega poklica.

Ker se otroci v svojem življenju lahko odločijo tudi za to, da stopijo na lastno podjetniško pot, imajo po zaključenem prvem delu in potem ko spoznajo prvi poklic, možnost spoznati tudi podjetništvo skozi oči lokalnih podjetnikov. Na Ljudski univerzi Ajdovščina namreč skupina devetošolcev, ki spozna poklic novinarja, pred vrstniki izpelje intervju s podjetnikom. V letošnjem letu so z nami Darjo Uršič iz podjetja EneDar, Darko Kropf iz podjetja Timtec Defense, Eva Birs iz podjetja Evitas, Aljaž Kete iz podjetja Ekstel in Tomaž Bizjak iz podjetja ReCatalyst. Skozi zgodbe podjetnikov mladi spoznajo različne prvine, ki bogatijo njihova znanja ter krepijo zavedanje o lokalnem

okolju in možnostih, ki jih le-ta ponuja za samouresničevanje in razvoj kariere. Po zaključenem intervjuju učenci spoznajo še drugi izbrani poklic. Odzivi so zelo dobri, zato na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina že razmišljamo, kako bomo dogodek izpeljali prihodnje leto, da bo še bolj pester in zanimiv.

Naj omenimo še, da je Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina s projektom Mladi in Castra državni zmagovalec in s tem kandidat za prestižno Evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva. Ob tem se na Regijski razvojni agenciji ROD Ajdovščina zahvaljujemo vsem mentorjem iz srednjih šol iz Nove Gorice in Postojne ter lokalnim podjetnikom, ki omogočajo, da lahko zgodbo v takem obsegu izpeljemo. S tem mladim pomagamo pri odločitvi za nadaljnje izobraževanje in s tem tudi zmanjšujemo vrzel med iskanci zaposlitve in trgom dela.

Stroji o katerih sanjajo naši najmlajši

Že drugo leto zapored na območju občin Ajdovščina in Vipava na pobudo Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina otroke postavimo v vlogo inovatorjev. V okviru pobude »My Machine« (v prostem prevodu: Moj Stroj) srednješolci ustvarjajo sanjske stroje, ki si jih zamislijo in narišejo otroci iz vrtcev in osnovnih šol. V treh korakih tako povezujemo celoten izobraževalni sistem: od otrok v vrtcih in osnovnih šolah do dijakov in študentov. S tem damo otrokom prostor, da izrazijo svoje ideje. Njihovim idejam z veseljem prisluhnemo in nekatere poskušamo tudi uresničiti. Na ta način delamo prve korake na poti h kreativnosti in inovativnosti. Spodbujamo mlade, da postanejo graditelji prihodnosti. Prihodnjim generacijam omogočamo, da preizkusijo, uresničijo in prenesejo v življenje ideje, ne glede na to, kako nore se lahko sprva slišijo.

V okviru pobude »My Machine« so v letošnjem letu sodelovali predšolski otroci ter učenci od prvega do četrtega razreda OŠ Otlica, učenci od prvega do četrtega razreda PŠ Vrtovin (OŠ Dobravlje), učenci tretjega razreda PŠ Skrilje (OŠ Dobravlje), učenci tretjega in četrtega razreda PŠ Vipavski Kriz (OŠ Dobravlje), učenci prve triade OŠ Draga Bajca Vipava, učenci prvega razreda PŠ Lokavec (OŠ Danila Lokarja Ajdovščina) ter

skupina predšolskih otrok iz skupine Češnje, enote Ob Hublju Vrtca Ajdovščina. Skupaj so narisali 134 sanjskih strojev.

V četrtek, 21.9.2023, je v prostorih OOOZ Ajdovščina potekalo odprtje razstave vseh risb sanjskih strojev in prototipov, ki so jih dijaki izdelali v okviru mentorskega programa Garaža in Učnega izdelovalnega laboratorija Nova Gorica - ŠC Nova Gorica. Razstavo sta odprla dr. Matej Kovačič, koordinator »My

Machine« Slovenija z Instituta »Jožef Stefan« iz Ljubljane in ga. Brigita Habjan Štolfa, direktorica Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina. Po odprtju razstave so se otroci lahko posladkali z dobrotami, ki so jih zanje pripravili v podjetju Mlinotest. V okviru odprtja razstave je bila izvedena tudi delavnica kemijskih poskusov z naslovom "Ko kemija sreča elektroniko", ki so jo otroci z zanimanjem spremljali.

InCastra – Dan ajdovske industrije in podjetništva

Vsi smo že nestrpno čakali na to. Osrednji dogodek bo v soboto, 30. septembra 2023, od 9.00 do 17.00 na letališču v Ajdovščini.

Zakaj ne smete zamuditi Incastre?

- Predstavitve podjetij na stojnicah in dan odprtih vrat podjetij
- Dogodivščine v zraku: predstavitev letalske šole, panoramski poleti nad Vipavsko dolino, simulator letenja
- Predstavitve in degustacija lokalne hrane in pijače
- Velika INCASTRINA nagradna igra in druge zabavne aktivnosti

Zdravje na prvem mestu:

Mesečna predavanja za boljše življenje

Jesen je čas sprememb, ko narava počasi prehaja v mirnejše obdobje, a to ne pomeni, da mora biti tudi naše življenje manj dinamično. Na Ljudski univerzi Ajdovščina se zavedamo, kako pomembno je skrbeti za svoje zdravje, zato smo se odločili, da v tem času pripravimo niz zanimivih brezplačnih predavanj na temo zdravja, ki smo jim poimenovali "Zdravje na prvem mestu." Prvo v seriji predavanj se bo posvetilo eni izmed najbolj zahrbtnih oblik raka, raku trebušne slinavke.

Rak trebušne slinavke je ena izmed najbolj smrtonosnih oblik raka, ki pogosto ostaja neopažen in se odkrije v že napredovalih fazah bolezni. Da bi ozaveščali javnost o tej pomembni temi, smo za vas pripravili predavanje, ki bo potekalo 17. oktobra 2023 (ob 18.30 na Ljudski univerzi Ajdovščina). Predavanje bo vodil izkušen abdominalni kirurg asistent Miha Petrič, dr. medicine, ki bo z nami delil svoje bogate izkušnje in znanje na področju te zahtevne bolezni.

Kaj lahko pričakujete na našem predavanju o raku trebušne slinavke?

Razložili vam bomo, kaj rak trebušne slinavke pravzaprav je, kako se razvija in zakaj je tako nevaren. Spoznali boste, katere znake in simptome lahko opazite, ki bi lahko nakazovali na prisotnost te bolezni. Zgodnje odkrivanje je ključno za učinkovito zdravljenje. Pogovarjali se bomo o različnih diagnostičnih postopkih, ki se uporabljajo za potrditev diagnoze raka trebušne slinavke itd.

Predavanje bo priložnost, da postavite vprašanja in dobite odgovore na svoje pomisleke glede raka trebušne slinavke. Razširjanje ozaveščenosti o tej bolezni je ključnega pomena za zgodnje odkrivanje in izboljšanje možnosti za uspešno zdravljenje. Vse informacije o predavanju najdete na spletni strani www.lu-ajdovscina.si. Zaradi lažje organizacije vas prosimo, da se na predavanje prijavite, in sicer preko spletne prijavnice ali na anja.jamsek.furlan@lu-ajdovscina.si ali 05 366 47 52.

"Skrb za zdravje, znanje za življenje: Mesečna predavanja, ki odpirajo poti do boljšega življenja."

Računalniške urice

Si želite poglobiti svoje digitalne kompetence in postati bolj samozavestni pri uporabi računalnika, interneta in pametnih telefonov? Vabimo vas, da se nam pridružite na Računalniških uricah, kjer bomo skupaj odkrivali svet digitalnih tehnologij.

Računalniške urice potekajo vsak četrtek ob 14. uri na Ljudski univerzi Ajdovščina.

Informacije in prijave:

- info@lu-ajdovscina.si ali
- 051 419 119 (Martina Bratina).

- Radio Robin v živo na prizorišču
 - Animacija in delavnice za otroke, lov na zaklad, escape room
 - Glasbeni in plesni nastopi
 - Čarovniška predstava Bodi EKO faca, Gledališka predstava Kaj bom, ko bom velik
- InCastra 2023 bo prinesla veselje, zabavo in nova spoznanja za vso družino. Ne zamudite te priložnosti, preživite čudovit dan poln dogodivščin. Več informacij na incastra.si.

INCASTR A

Dan ajdovske industrije in podjetništva

29. – 30. september 2023

Letališče **AJDOVŠČINA**

PREDSTAVITEV PODJETIJ NA STOJNICAH IN DAN ODPRTIH VRAT PODJETJU

Dogodivščine v zraku: predstavitev letalske šole, predstavitev novega letala, panoramski poleti nad Vipavsko dolino, simulator letenja

Predstavitve in degustacija lokalne hrane in pijače

Velika INCASTRINA nagradna igra in druge zabavne aktivnosti

Radio Robin v živo na prizorišču

Animacija in delavnice za otroke, lov na zaklad, escape room

Čarovniška predstava Bodi EKO faca, Gledališka predstava Kaj bom, ko bom velik

www.incastra.si

Jesenski program izobraževanj

DELA VNIC IN DOGODKI

DESTILACIJA ROZMARINA
Praktična delavnica v Učnem centru Brje
16. oktober 2023 ob 17.00

PEKA KRUHA BREZ GLUTENA
10. oktober 2023 ob 17.00

ZDRAVJE NA PRVEM MESTU
Predavanje o raku trebušne slinavke
17. oktober 2023 ob 18.30

RAČUNALNIŠKE URICE
Vsak četrtek ob 14. uri

ZA PODJETJA

EXCEL (2. nivo)
Prižetek: 3. oktober 2023 ob 8. uri

TEAM BUILDING
Zeliščna pustolovščina: Gradimo ekipo

PROGRAMI

ZACETNA INTEGRACIJA PRISELJENCEV - ZIP

JEZIKOVNI TEČAJI (20 ur)

PROGRAMI ZA DVG DIGITALNIH KOMPETENC

MLINOTEST

— 1867 —

STRASTNI
DO PAŠTE

NOV VIDEZ, ŠE BOLJŠI OKUS.

Prenova šolske kuhinje

Náša šola ima pomembno vlogo pri skrbi za prehrano dijakov. Vsak dan pripravimo 190 zajtrkov, kosil in večerij ter dodatnih 300 obrokov med malico. Poleg tega smo odgovorni za kosila v obeh osnovnih šolah v Ajdovščini, kar pomeni še dodatnih 1000 obrokov. Zaradi pomanjkanja prostora smo se odločili za popolno prenovo in razširitev kuhinje. Da bi to uresničili, smo morali poiskati pomoč. Veseli smo, da nam je uspelo okrepiti svoje kadre, kljub trenutnemu pomanjkanju delavcev. Poleg tega smo se dogovorili z Ministrstvom za obrambo, da v letošnjem šolskem letu uporabljamo tudi kuhinjo v vojašnici v Vipavi. Pohvaliti moram sodelovanje z vojašnico na vseh ravneh, od kuhinjskega osebja do najvišjega odločevalca. Zelo sem zadovoljen, da so se naši kuharji in pomočniki dobro ujeli z vojaškim osebjem.

Reorganizacijo dela čutijo poleg kuharjev tudi drugi zaposleni. Hišnika sta prevzela prevoze hrane, kar nam do zdaj ni bilo treba početi. Dijaki se ne prehranjujejo več v dijaškem domu, ampak imamo za ta namen prilagojen večnamenski prostor. Veseli smo pomoči, ki nam jo je ponudila Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, saj organiziramo dnevno kar dva obroka v njihovih prostorih. Trudili se bomo čim bolj omiliti negativne vplive gradnje nove kuhinje v tem šolskem letu in poskrbeti, da se bo investicija zaključila do predvidenega datuma, to je v maju 2024. S ponosom bomo vstopili v naslednje šolsko leto s prenovljenimi prostori in novim znanjem o sodobni pripravi hrane v velikih razdelilnih kuhinjah.

Andrej Rutar, ravnatelj

Dobrodošli, novi pilonovci in pilonovke!

14. septembra, smo 4. letniki pripravili krst novo pečenim pilonovcem in pilonovkam. Najprej so prestali preizkušnjo v splošnem poznavanju šole, kasneje v športnih igrah, kot zadnje pa so prišle na vrsti igre na področju glasbe. Vsi so se zelo dobro odrezali, vendar je na koncu slavil 2. b razred. Za zaključek je sledila še tradicionalna zaprisega ter prav poseben ples rač, saj kar večina dijakov ni upoštevalo navodil, ki smo jim jih podali 1. septembra, vendar so se tudi ob kazenskem plesu zelo pozabavali.

Z dogodkom kot je krst, želimo vsem novim dijakom naše šole pokazati, da je vsak dijak pomemben in sestavlja delček podobe naše šole. Prav vsakega sprejemamo z odprtimi rokami in nasmejanimi obrazi, saj vemo, da bodo te vrline tudi sami predali kasnejšim generacijam pilonovcev.

Kako so prve šolske dni in dogodke doživljali dijaki 1.č, si preberite v njihovih zapisih.

Moj prvi dan v srednji šoli je bil krasen, a so se mi hkrati po glavi prepletala številna vprašanja. :(Ali sem se odločila za pravo šolo? Se bom dobro ujela z učitelji in sošolci? Čez par dni sem ugotovila, da sem naredila

prav. Tudi če sem po štirih dneh skoraj obupala nad vsem, sem nadaljevala. In izplačalo se je! Zelo mi je bilo všeč, kako so nas sprejeli 4. letniki. Obdarili so nas s čopičom in s podobo Vena Piona. Seveda smo morali to nositi na vidnem mestu ves teden. Malo je bilo stresno, če si pozabil, ker si moral pred celim razredom

plesati Račke ... Ampak, okej, bilo je zabavno!

Meni je bil prvi šolski dan na tej srednji šoli zelo všeč. Čeprav »smo se nekaj časa iskale« po šoli - kje je katera učilnica - a smo se kmalu znašle in sedaj poznamo že skoraj celotno šolo.

En teden pred začetkom šole me je bilo strah - saj nisem vedela, kaj lahko pričakujem. Prvi šolski dan me je tudi skrbelo, kako bo. Potem pa sem se sprostila in uživala. Mislila sem, da bo dogodek ob krstu prvošolcev hujši, kot je bil, Na koncu pa mi je bil všeč.

To je bila velika sprememba zame, ker sem se kar nenadoma znašla v novem okolju, obdana z

Letos malicamo malo drugače

Počitnice so se počasi bližale h koncu. Vsa vesela in z navdušenjem sem komaj čakala prvi šolski dan, da bom lahko zopet v šolskih klopeh pozdravila svoje profesorje. In seveda, veselila sem se tako svojih prijateljev, skupnih odmorov. In brez česa v šoli ne bi šlo? Šolske malice, ali kakor temu pravimo - topli obrok. A nekaj dni pred pričetkom šole smo tako dijaki kot tudi starši prejeli obvestilo o prenovi šolske kuhinje. Takoj so se mi po glavi porodila vprašanja, kako bo to vse skupaj potekalo, ali bo še vedno na voljo tako raznolika hrana. In že sem dočakala prvi šolski dan, ko sem na lastne oči videla, kako bo letos drugače.

Tako sem izvedela vse odgovore na svoja vprašanja. Večnamenski prostor se je tako spremenil v kuhinjo in jedilnico. Sprva je bilo vse malce zgubljeno, »čudno«, da novo. Ko sem stopila skozi vrata večnamenskega prostora, sem opazila, da so porcelanaste krožnike zamenjali za papirnate in železne vilice, žlice in nože za

lesene. Pladnjevi, na katerih smo si prinesli hrano, ni bilo. Sedaj pa si predstavljajte, kako s servirnega pulta do mize na enostaven način prinesejo glavno jed, juho, sadje in sok? Zapleteno, priznam. A z malo truda in nekaj večščin to lahko uspe.

Če pa se malo še osredotočim na okolje in moje mišljenje. Ja tudi o tem sem razmišljala, ko sem zagledala papirnate krožnike in lesen pribor. Koliko odpadkov bo nastalo tekom leta? Koliko dreves je za to potrebnih? Res da je ta material bolj prijazen do okolja kot plastičen. In opazila sem tudi, da je bila taka odločitev prava. Dostopne vode za umivanje krožnikov na določenem kraju ni, in najverjetneje je bila to ena in edina rešitev. Vem in upam, da nam bo dijakom z malo potrpljenja in truda to šolsko leto uspelo malce »potrpeti«, da bomo lahko kot četrtošolci še zadnje leto uživali v prijetnem in prenovljenem ambientu, z dobro šolsko malico.

Nika Koren, 3. č

veliko novimi obrazi.

Kmalu pa je nastopil dan, ko smo imeli krst. Ni bil tako grozen, kot smo pričakovali; imeli smo samo medrazredno tekmovanje. Nobenega popisovanja in polivanja z vodo, na srečo!

Krst se mi je zdel zelo zanimiv in izviren. Zelo sem uživala, še posebej med plesom Račk - na koncu.

Prvi šolski dan je bil zame res nekaj zelo stresnega. Obrnila sem nov list v knjigi življenja in se odpravila na srednješolsko pot. Kljub neprespani noči v dijaškem domu sem se v prvi šolski dan srednje šole odpravila z velikim nasmehom, z novim zagonom in

z novimi cilji. Spomnim se, da so me vsi gledali, saj sem bila seveda »nova«. Čeprav nas je bilo veliko v prvem letniku, sem opazila nekaj pogledov, za katere se mi je zdelo, da so oplazili le mene. Opazila sem tudi prijazne nasmehe in lepe pozdrave. Počutila sem se dobrodošlo. Pouk je bil seveda dolgočasen kot vedno v vsaki šoli. A se mi je v spomin vtisnilo kar nekaj prijetnih profesorjev. Prvi dan mi je bil dokaj všeč. In veselim se novih izzivov, ki mi jih prinaša srednja šola.

Pa nadaljujmo tako, sproščeno in veselo!

Prispevke svojih dijakin zbrala in uredila razredničarka Metoda Malik.

Male komunalne čistilne naprave v občini Ajdovščina

V občini Ajdovščina je na javno kanalizacijo priključenih 55% objektov, v katerih nastajajo komunalne in industrijske odpadne vode. KSD d.o.o. je imela konec leta 2022 v upravljanju 260 km kanalizacije, od tega 143,6 km fekalne, 34,6 mešane in 81,9 km meteorne.

Opadne vode, ki se odvajajo po fekalnih in mešanih kanalizacijskih sistemih, se čistijo na šestih čistilnih napravah. Največja čistilna naprava je centralna čistilna naprava Ajdovščina, z zmogljivostjo 42.000 PE, na katero doteka komunalna in industrijska odpadna voda iz naselij Ajdovščina, Budanje, Dolga Poljana, Kožmani, Žapuže, Lokavec, Dolenje in Ustje. 1 PE pomeni dnevno onesnaženje, ki ga povzroči 1 oseba.

Preostale čistilne naprave so male komunalne čistilne naprave (MKČN) z zmogljivostjo do 2000 PE, ki čistijo odpadno vodo iz naselij Col, Velike Žablje, Male Žablje, Vipavski Križ, Dobravlje ter iz industrijske cone Gojače.

MKČN Col je bila zgrajena leta 2011 za 400 PE za čiščenje komunalnih odpadnih vod iz naselja Col. Leta 2018 je bila rekonstruirana in povečana na zmogljivost 600 PE. Naprava deluje na principu SBR (sequencing batch reactor) tehnologije. SBR torej pomeni sekvenčni šaržni reaktor. Postopek čiščenja se začne z mehanskim čiščenjem s pomočjo lovila maščob in peskolova ter finih grabelj, s pomočjo

MKČN Dobravlje

katerih se odstranjujejo večji trdni delci in grobe nečistoče. Sledi biološka stopnja, ki se izvaja v več fazah v SBR bazenu. Prečiščena odpadna voda se preko iztočnega jaška odvaja v vodotok Orešje. Odvečno blato se črpa nazaj v dotočni bazen od koder se večkrat letno odvaja na nadaljnjo obdelavo.

Na napravo je bilo do konec leta 2022 priključenih 443 PE.

MKČN Velike Žablje čisti odpadno vodo iz naselja Velike Žablje. Zgrajena je bila leta 2011 za 400 PE. Postopek čiščenja vključuje mehanski in biološki del. Mehansko čiščenje se izvaja s pomočjo vertikalnih finih grabelj. Biološki proces čiščenje se izvaja z MBBR tehnologijo. MBBR (Moving Bed Biofilm Reactor) je kratica za sistem, kjer so mikroorganizmi priraščeni

MKČN Vipavski Križ

na mobilne polietilenske nosilce, ki se s pomočjo prezračevanja prosto gibljejo po bazenu. Tako prihajajo v stik s prisotnim onesnaženjem in ga med biološkim procesom odstranjujejo. Voda odteka v naknadni usedalnik, kjer se odvečno blato useda, očiščena voda pa odteka v potok Poltar. Na napravo je priključenih 367 PE.

Enaka tehnologija čiščenja se uporablja tudi na MKČN Vipavki Križ, ki ima zmogljivost 700 PE in čisti odpadno vodo iz naselij Vipavski Križ, Pikči, Kozja Para ter Male Žablje. Naprava je bila zgrajena leta 2015 in je trenutno obremenjena z 515 PE. Očiščena voda se odvaja v potok Vrnivec. Pred iztokom v vodotok se voda še dodatno prečisti s filtracijo skozi mehanski diskasti filter.

zasnovana na zelo učinkoviti membranski tehnologiji čiščenja. Membranski bioreaktor (MBR) je tehnologija čiščenja odpadne vode, ki združuje biološki postopek čiščenja z membransko filtracijo. Proces čiščenja se začne z mehansko stopnjo, v kateri se iz odpadne vode odstranijo vsi delci večji od 1 mm. Le tako mehansko očiščena voda lahko vstopa v nadaljni postopek čiščenja. Odpadna voda se z MBR tehnologijo lahko očisti do te mere, da je primerna za ponovno uporabo. Iz MKČN Dobravlje se očiščena voda odvaja v potok Skrivšek. Naprava čisti odpadno vodo iz naselja Dobravlje in je trenutno obremenjena z 430 PE.

MKČN Gojače je čistilna naprava, ki je bila leta 2008 zgrajena za poslovno cono Gojače. Zmogljivost naprave je 400 PE, vendar je obremenjena le 10% zmogljivosti. Prečiščena voda se odvaja v potok Perilo.

Kot zadnja je bila v občini Ajdovščina leta 2021 zgrajena MKČN Dobravlje. Naprava, ki ima zmogljivost 800 PE, je

VDC Ajdovščina – Vipava

Na letovanju v Izoli

V Varstveno delovnem centru Ajdovščina – Vipava smo prvo polovico septembra polno izkoristili in 15. 9. smo naše letovanje v Izoli zaključili sproščeno, polni energije in 'slanih' spominov.

Kvalitetna oblika preživljanja prostega časa uporabnikov v Varstveno delovnem centru Ajdovščina – Vipava (VDC) je tudi naše tradicionalno morsko letovanje. Letos smo ga izvedli v Izoli, v dveh delih, za skupno kar 32 varovancev.

S prvo skupino smo se v ribiško mesto odpeljali 4. 9. 2023 in tam preživeli čudovit teden. Za ta čas nenavadno toplo morje in sončni žarki so nas razvajali, gostoljubje hotela v San Simonu pa smo doživljali na vsakem koraku. Kot pravi turisti smo

se podali na vožnjo z vlakcem in si seveda privoščili tudi malo 'nočnega' življenja. Sprehod ob

obali ter med ozkimi uličicami nas je v večernem mraku posebej očaral.

Teden je kar prehitro minil. A v Ajdovščini in Vipavi se je morske dogodivščine nestrno veselila še druga skupina. Od 11. do 15. septembra smo se ob morju družili in uživali v spoznavanju drug drugega. V sproščnem okolju, brez vsakdanjih skrbi in obveznosti smo si nabrali veliko 'slanih spominov' ter nove energije za prihajajoče jesenske dogodivščine.

Društvo Abstincent Vipavske doline

Tokrat na Bistriškem

Prvo soboto v septembru je društvo KZA Ilirska Bistrica priredilo srečanje društev, vključenih v Zvezo KZA Slovenije. Dobili smo se v Smrjah, kjer ob reki Reki stoji Novakova domačija z mlinom. Njena preteklost priča o življenju naših prednikov v Reški dolini. Hiša ob mlinu je nastala 1856. leta, mlin in žaga pa sta bila sezidana že prej. Posest, velika 14 ha, je lastnikom nudila zaslužek s kmetijstvom in mlinarstvom.

Srečanje je najprej ponudilo kulturni program, s predstavitvijo dela KZA Ilirska Bistrica v preteklem letu in plani za naprej. Potem smo uživali ob petju ženskega zbora Prem, sledil je pozdravni govor predstavnikov društev in zveze. Dr. Ivica Smajlja, skupaj z Centrom za krepitev zdravja Ilirska Bistrica, pa je pripravila zanimivo in poučno predavanje na temo: 'Odvisnost

od alkohola'.

V nadaljevanju je sledilo druženje ob večerji in sladkih dobrotah izpod rok članic društva. Nekateri so po tem zaplesali, drugi so balinalci, ostali so si ogledali domačijo z mlinom in okolico ali pa samo klepetali in obujali spomine ter delali plane za naprej.

Ivan H.

Prehrana za krepitev imunskega sistema v sezoni prehladov

Z bližajočim se prihodom jeseni in hladnejšega vremena prihaja tudi sezona prehladov in gripe. Kako lahko s prehrano okrepimo naš imunski sistem in se pripravimo na izzive, ki nas čakajo? V tem članku bomo raziskali ključna hranila, ki igrajo vlogo pri krepitvi imunskega sistema, ter kako jih vključiti v prehrano.

Kaj je imunski sistem in zakaj je pomemben? Imunski sistem je zapleten sistem organov, celic in beljakovin, ki ščiti naše telo pred okužbami. Je ključnega pomena za ohranjanje našega zdravja, saj nam pomaga preprečevati bolezni in se učinkovito bori proti njim, če že zbolimo.

Beljakovine so temelj imunskega sistema, saj pomagajo pri tvorbi in delovanju imunskih celic, zato je pomembno, da jih v svojo prehrano redno vključujemo. Kakovostne beljakovine lahko

najdemo v številnih različnih živilih, kot so meso, ribe, jajca, mlečni izdelki ter stročnice.

Antioksidanti, kot so vitamin C, vitamin E in karotenoidi, pomagajo zaščititi celice imunskega sistema pred škodljivimi učinki prostih radikalov in tako krepijo našo odpornost. Med živili, bogatimi z antioksidanti, najdemo jagodičevje, agrume in oreške. Ne smemo pozabiti tudi na rdečo papriko, paradižnik, brokoli, špinado in številno drugo

zelenjavo.

Izpostaviti velja tudi vitamin D. Ta igra ključno vlogo pri krepitvi imunskega sistema, še posebej v jesensko-zimskih mesecih, ko je manj sončne svetlobe. Pomanjkanje naravnega vira vitamina D, ki ga zagotavlja sonce, lahko oslabi imunski sistem in poveča dovzetnost za prehlade in gripe. Priporočljivo je uživanje živil, ki vsebujejo vitamin D, kot so ribe in mlečni izdelki. Priporoča pa se tudi uživanje vitamina D v obliki prehranskega dopolnila, saj ga s prehrano težko vnesemo v zadostnih količinah.

Pogosto pozabimo tudi na minerale, kot sta selen in cink, ki podpirata zdrav imunski sistem. Selen spodbuja tvorbo protiteles in pomaga zaščititi celice pred poškodbami, medtem ko cink vpliva na pravilen razvoj in delovanje imunskih celic v boju

proti okužbam. Vključite jih v svojo prehrano z uživanjem morskih sadežev, mesa, jajc, česna ter indijskih in brazilskih oreščkov.

Naš prebavni sistem igra pomembno vlogo pri našem imunskem odzivu, pri čemer probiotiki, koristni mikroorganizmi, spodbujajo zdravje črevesja in krepitev našega imunskega sistema. Zato je v prehrano priporočljivo redno vključevati fermentirane mlečne izdelke, kot so jogurt, kefir in kislo mleko, ter fermentirano zelenjavo, kot sta kislo zelje in kisla repa. Hkrati pa prebiotiki, ki jih najdemo v vlakninah sadja, zelenjave in polnovrednih žit, podpirajo rast probiotikov v črevesju in s tem še dodatno okrepijo naš imunski odziv.

Za konec naj omenimo tudi na pomen zadostnega vnosa

tekočine, ki pomaga ohranjati delovanje vseh telesnih funkcij. S pitjem zadostnih količin vode ter uživanjem nesladkanih čajev in juh lahko poskrbimo, da v jesensko-zimskem času ostanemo dobro hidrirani, ter da ohranimo imunski sistem v dobri formi.

Prehrana ima ključno vlogo pri krepitvi imunskega sistema in ohranjanju zdravja, še posebej v prihajajoči sezoni prehladov. Z vključitvijo raznolikih in hranilno bogatih živil v našo prehrano lahko pomagamo svojemu telesu pri pripravi na izzive, ki jih prinaša jesen. Poleg ustrezne prehrane ne pozabimo na redno telesno aktivnost in dovolj spanja, saj vse to skupaj pripomore k bolj zdravemu življenju.

Maja Pavličič, dipl. diet.
Center za krepitev zdravja,
ZD Ajdovščina

CENTER
ZA KREPITEV ZDRAVJA

KOLEDAR DELAVNIC

Pri skrbi za vaše zdravje vam slovenski zdravstveni sistem nudi preventivni program Skupaj za zdravje. Udeležite se ga lahko brezplačno v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja.

OKTOBER 2023

DATUM	URA	DELAVNICA
5.10.2023	18h	SKUPINSKO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE KAJENJA
6.10.2023	8h	ZDRAVO ŽIVIM
16.10.2023	16h	ZVIŠANE MAŠČOBE V KRV
17.10.2023	8h	ZVIŠANE MAŠČOBE V KRV
18.10.2023	10h	TEHNIKE SPROŠČANJA
18.10.2023	16h	TEHNIKE SPROŠČANJA
20.10.2023	10h	ALI SEM FIT?
23.10.2023	16h	ZVIŠAN KRVNI TLAK
23.10.2023	18h	ZDRAVO ŽIVIM
24.10.2023	15h	TESTIRANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI - starejši od 65 let
24.10.2023	16h	TESTIRANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI - odrasli do 65 let
25.10.2023	8h	ZVIŠAN KRVNI TLAK

ŠTEVILO UDELEŽENCEV NA DELAVNICAH JE OMEJENO, ZATO JE ZA UDELEŽBO OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA NA TEL.ŠT. 051 415 731

12.10.2023	18h	PODPORA PRI SPOPRIJEMANJU S TESNOBO	17.10.2023	16h - 18h	JAVNI TEST HOJE - OŠ STURJE AJDOVŠČINA - PRIJAVE NISO POTREBNE
ZA UDELEŽBO NA DELAVNICI JE POTREBNA NAPOTITEV OSEBNEGA IZBRANEGA ZDRAVNIKA, REFERENČNE MEDICINSKE SESTRE ALI ZDRAVNIKA SPECIALISTA. ŠTEVILO UDELEŽENCEV NA DELAVNICI JE OMEJENO.					

DELAVNICE SE IZVAJAJO V PROSTORIH CENTRA ZA KREPITEV ZDRAVJA - BEVKOVA ULICA 13, AJDOVŠČINA. ZA DODATNE INFORMACIJE O IZVEDBI DELAVNIC, TERMINIH DELAVNIC IN INDIVIDUALNIH POSVETIH SMO VAM NA VOLJO OD PONEDELJKA DO PETKA, V ČASU OD 8H DO 14H, NA TEL. ŠT. 051 415 731

Pomoč še ni zamrla

Pomoč ljudem v stiski je pri naših vipavskih kmetih vselej vtisnjena v zavest in dušo. Narava zna biti še kako neusmiljena, kar smo izkusili tudi mi ob zadnjem neurju s točo, še toliko bolj pa kmetje in ljudje, ki so izgubili vse.

Tudi maloštevilni kmetje z male vasice Gaberje na Vipavskem so priskočili na pomoč kmetom na poplavljenih območjih. Zbrali so šestnajst bal, ki so jih naložili na dva kamiona slovenske vojske. Poleg donatorjev sena (Branko Pegan, Slavko Kos in Samo Kos) so pri nakladanju sodelovali tudi sokrajani z nakladalno

mehanizacijo, za kar se jim zahvaljujemo. Hvaležni smo tudi šoferjem slovenske vojske, ki so jih napotili v našo vas in bodo tako dostavili donacijo v prave roke, ter koordinatorjem. V slogi in povezanosti je vselej moč, ki je noben denar ne more nadomestiti. **AKK**

Odlično sprejete serenade v Vipavskem Križu

Z nastopom odličnih mladih glasbenic Metke Črnugelj (flavta) in Maje Kralj (kitara) se je v Vipavskem Križu odvrtel drugi dogodek v okviru glasbene ponudbe Zveze kulturnih društev Ajdovščina. Format Jesenskih serenad, ki jih ZKD Ajdovščina organizira v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko, je namenjen koncertom mladih, toda že uveljavljenih glasbenikov, in zagotavlja tako svežino kot kakovost. To se odraža tudi v obisku mlade publike.

Letos potekajo serenade že sedemnajsto leto, na tretjem koncertu sezone pa se je občinstvu v kriški grajski kleti predstavil vokalni kvartet **IngeniumM v**

zasedbi Domen Anžlovar in Blaž Strmole (tenor), Matjaž Strmole (bariton), in Ambrož Rener (bas). Zadnji petkov večer (29. 9.) bo oblikoval **Marko Hatlak Band**: Marko Hatlak (harmonika, vokal), Žiga Kožar (bobni), Leon Firšt (klaviature), Erik Čebokli (bas) in Lazaro Zumeta (tolkala, violina). Koncert pod naslovom Lovilec sanj prinaša energično muziko izjemne glasbene zasedbe – bandovske monolitnosti ter individualne virtuosnosti, avtorske glasbe Marka Hatlaka ter priredb mojstrov popa, rocka, latina glasbe ter improvizacij. Koncert začne ob 19. uri. Vstop je prost.

Vinograd iz Vrtovina na festivalu v Pragi

V češkem glavnem mestu je od 24. do 26. avgusta 2023 potekal že tretji festival z naslovom 'Slovenija v Pragi', katerega se je udeležilo

V času festivala, ki se je odvijal v okviru festivalske hiše Slovenija v (Si.in) in v soorganizaciji veleposlaništva, so bili skozi glasbo in ples predstavljeni slovenska kultura, navade in običaji.

Uradno odprtje festivala je s podelitvijo tablic sodelujočim skupinam potekalo 24. avgusta 2023 v Hotelu Olympic. Prisotne organizatorje ter udeležence festivala in ostale goste uvodne prireditve sta pozdravila Aleš

Breznikar, izvršni direktor festivala, ter veleposlanica Tanja Strniša. Tridnevne prireditve je vodila Tadeja Rozman, direktorica festivala.

Na drugem dnevu festivala Slovenija v Pragi se je na mogočnem Praškem gradu, ki datira v 9. stoletje in je uradna rezidenca predsednika Češke republike, med drugimi nastopajočimi predstavil MoPZ Vinograd iz Vrtovina pod vodstvom zborovodkinje Katje

Bajec Mihelj. Na Praškem gradu je pred dobrimi 100-imi leti pomemben pečat pustil tudi slovenski arhitekt Jože Plečnik, saj so bili obnovljeni vrtovi ter kraljeva palača in prav Plečnikov južni vrt prizorišče nastopa.

Zaključni koncert treh skupin je bil v Cerkvi Srca Jezusovega v četrti Vinohrady (Vinogradi!) v Pragi. Zgrajena je bila med letoma 1929 in 1932, zasnoval jo je prav Plečnik.

Nevenka G.

Namesto brvi propust

Lavričevo cesto že po kakih 50 metrih seče Grivški potok, čezenj pa je vodila zgolj ozka brv. Ulica je bila sicer prevozna z ene in z druge smeri, vendar le do potoka. Prebivalcev to ni pretirano motilo, vendar pa se mesto širi – prav na območju nad Lavričevo cesto nastaja novo naselje z osmimi hišami. Dobra dostopnost je torej nujna, zato je

občina namesto brvi uredila propust, ki bo omogočal dostop do gradbišča tudi težji gradbeni mehanizaciji. Tako je Lavričeva cesta prvič sploh postala v celoti prevozna. Vrednost del je okoli 20.000 evrov, ki jih krije občinski proračun. Urejanje propusta pa je le prva faza obnove, saj je v kratkem predvidena še druga faza, skozi katero bo ulica dobila

lepšo podobo in asfalt na odsekih, kjer je še makadamska.

Motoristi na obisku

Bučno in čustveno je bilo popoldne na tretjo sredo v septembru, ko so motoristi iz različnih koncev Slovenije obiskali Varstveno delovni center Ajdovščina – Vipava (VDC). Skoraj dvajset motoristov, večinoma s 'trajki', nam je omogočilo nepozabno vožnjo in druženje, ki nam bo še dolgo odzvanjalo v ušesih in srcih.

Med uporabniki Varstveno delovnega centra Ajdovščina – Vipava (VDC) je veliko ljubiteljev jeklenih konjičkov. Najbolj zagreti so prijateljske vezi z motorističnimi prijatelji začeli tkati že pred 22-imi leti, ko so bili kot mladostniki vključeni v CIRIUS (Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje) Vipava. Letos so 'bajkerji' prvič obiskali tudi naš zavod. Prav zato je bilo 20. septembra pri nas ne samo bučno, ampak predvsem čustveno.

Skoraj 20 motoristk in motoristov iz različnih koncev Slovenije nam je na najprej ogled postavilo svoje barvite in estetsko dovršene motorje in 'trajke'.

Kmalu pa je tudi zahrumelo in polni pričakovanj smo se podali na krajše vožnje po bližnji okolici. Nekateri prvič. In mnogi so po prvem krogu vožnje želeli še in še. Ob koncu dobre ure druženja so

sledili mnogi stiski rok in objemi. Ostali so nam lepi spomini, polna srca in hvaležnost. Ter vabilo in obljava, da se prihodnje leto spet snidemo.

Ivana Lavrenčič

Kredit, ki vas bo navdušil!

DH Osebni kredit →

- ✓ Brez vseh stroškov
- ✓ Zelo ugodna obrestna mera
- ✓ 1 leto paket po izbiri za ceno najcenejšega

Izkoristite
akcijske ugodnosti
do 31.12.

Naredite prvi korak že danes.
Na naši spletni strani opravite
izračun in oddajte povpraševanje.

Delavska Hranilnica
Enostavno prava izbira.

Društvo Abstinent Vipavske doline Piknik

Člani Društva Abstinent smo se 26. avgusta zbrali na športnem placu v Budanjah in si v senci borovcev privoščili jedi z žara, saj vsako leto konec avgusta priredimo piknik, kot nekakšno slovo poletju, ki je bilo letos vroče, vroče ...

To je eden tistih dni, ko pozabimo na vse skrbi, poklepetamo, se nasmejimo, nekateri zapojemo, pa tudi tekmovanje v balinanju je bilo zanimivo. Dve ekipi, prvo sta sestavljala Anita in Danilo, drugo

pa Joško in Damjan, sta igro vzeli zelo zares. Ostali smo pa navijali in bili sodniki, ko se je ugotavljalo katera 'kugla' je bliže balinčku.

Bilo je sproščeno, bilo je veselo, bilo je po naše.

Marta V.

Na Sinjem vrhu

Začetek novega študijskega leta bo sicer šele oktobra, a s krožkom Spoznavanje narave Društva Most smo izkoristili še zadnje dni toplega poletja za pohod v naravo.

Zapeljali smo se pod Sinji vrh, kjer nas je prijazno sprejel lastnik penziona Kristjan Vidmar. Po ogledu slikarske razstave Umetniki za Karitas nas je popeljal v podzemlje, kjer so pred drugo sv. vojno Italijani začeli graditi vodovod, ki bi pripeljal na Goro hubeljsko vodo. Ostala sta dva vodohrama, ostalo opremo s cevmi vred pa so po 2. sv. vojni demontirali. Ob kratkem vzponu na Sinji vrh (1002 m n.m.) smo spoznavali in nabirali zelišča. Oh, te ustnatice, ki so si

tako podobne: belocvetni gorski in vijoličasti liburnijski šetraj, dobra misel, aromatični popovec, odcvetela materina dušica, pravi pelin (ta pa ni ustnatice) ... Na vrhu razgled za Bogove - če ni mrča. Tako pa smo le pomahali morju in Triglavu, pozdravili Nanos, Srednjo goro, Trnovski gozd, Čaven, Kras in se odpravili še k škrapljam za Sinjim vrhom. Nekaj nas je zaokrožilo izlet še z gobami marelami, nabranimi na travnikih pod Sinjim vrhom.

Irena Breščak

DEŠK Žapuže na Tolminskem Kuku

Po dolgoletni praksi smo si v društvu DEŠK Žapuže zadali, da bomo tudi letos odšli v visokogorje in osvojili dvatisočaka. Naš že zelo izkušeni pripravljavec pohodov Blaž Breclj je prisluhnil našim željam in nam pripravil načrt za enodnevni pohod v prelepo tolminsko gorovje, na 2085 m visok Tolminski Kuk.

Tja smo se DEŠK-ovci in naši simpatizerji odpravili na prvo septembrsko nedeljo. Z dvema polnima kombijema smo se že zgodaj zjutraj po strmi in ozki cesti odpeljali do 924 m visoko ležečih Tolminskih Raven. Na začetku hoje nas je po nogah božala rosna trava, kasneje pa žarki zgodnjejesenskega sonca. Bili smo prav veseli, da so njegovo moč občasno prekrivali nežni oblaki. Po poti smo občudovali

prelepe cvetoče planike in druge raznobarvne gorske rože ter zobali sladke maline. Poskusili smo celo zelišča - grenki pelin. Tako smo se preko planine na Kalu in Tolminskega Migovca povzpeli na Tolminski Kuk. Tam smo občudovali prelepe razglede, se ovekovečili na fotografijah in pojedli malico iz nahrbtnikov. Žal je bil žig za planinske knjižice precej izsušen. Preko Zelenega vrha smo pot, polno lepih razgledov na bohinjsko in tolminsko stran, nadaljevali proti Škrbini, nato pa spustili

na Planino Razor, kjer so nas pričakali slastni skutni štruklji. Od tu nas je še lepa, z mehkim listjem postlana pot, vodila nazaj do izhodišča. Malo smo bili utrujeni, vendar zadovoljni in soglasni, da je bila to ena čudovita, razgledna, panoramska krožna tura, ki nam bo ostala v lepem spominu. Verjetno bi bila udeležba večja, če bi pohod planirali dolgoročno. Vsekakor smo hvaležni vsem, ki so sodelovali pri pripravi, izvedbi in sofinanciranju pohoda.

Mimica Šeme

Društvo invalidov Ajdovščina – Vipava

Srečanje starejših invalidov nad 80 let in težjih invalidov

V gostišču pri Nives smo 7. septembra priredili vsakoletno tradicionalno srečanje za naše starejše in težje invalidne člane našega društva.

Veseli, da so se ponovno srečali in v pričakovanju programa, je bilo gostišče hitro napolnjeno. Na dogodek smo povabili tudi naše poverjenike, saj so prav oni glavna vez med člani in društvom. Navzoče je pozdravila in nagovorila predsednica društva Manica Jerkič. Kulturni program je popestril harmonikaš in člani kar sami s svojimi pesmimi in recitali. Še posebej smo se s simbolnim darilom spomnili na najstarejša udeleženca srečanja. Vsem prisotnim članom smo izročili spominska darila, ki so jih ročno za ta dogodek izdelale naše članice. Sledil je družabni del programa, ki smo ga v prijetnem vzdušju zaključili z odlično pogostitvijo.

V poletnih poplavalah so bili prizadeti tudi številni invalidi. Žal so tudi med nami pomoči potrebni člani. Prav na vse te smo se spomnili tudi mi. Člani so se

povabilu predsednice za pomoč prizadetim invalidom v poplavalh in pomoči potrebnemu našemu članu velikodušno odzvali. Zbrani denar bomo nakazali na Zvezo delovnih invalidov Slovenije, katera je pristojna za nadaljnjo razdeljevanje pomoči. Hvala vsem!

Mnogi naši člani, ki so bili povabljeni na to srečanje, se

zaradi svoje bolezni, ki jim kroji njihov vsak dan, dogodka niso mogli udeležiti. Vse te člane in še mnoge druge bodo poverjeniki društva obiskali ob novem letu. Hitro je minil čas našega skupnega druženja, a vodila nas je misel, da se čez leto dni ponovno srečamo.

Društvo invalidov
Ajdovščina – Vipava

Aktivni dopust na Visu

Otok Vis. Otok o katerem smo lahko le sanjali, da bi ga obiskali ali pa tam preživel dopust. Po letu 1990, ko se je JLA umaknila z otoka, se je začel odpirati za obiskovalce in turizem. Meri skoraj 90 km², dolžina obale je 85 km. Otok ima bogato zgodovino. Od neolitika naprej so otok zavzeli Iliri, Grki, Rimljani, Bizantinci in Benečani. V času Napoleonovih osvajanj so se na otoku izmenjali Avstrijci, Francozi in Angleži. Od leta 1920 pa je prešel pod upravo Jugoslavije. Med 2. svetovno vojno je osvojen Vis po letu 1943 postal glavna baza mornarice in oporišče NOB, od leta 1944 pa sedež Vrhovnega štaba NOV. Po drugi svetovni vojni je bila tu pomorsko vojaška baza JLA, tujcem je bil do leta 1990 dostop na otok prepovedan.

Od kar pomnim, sem si želela, da bi videla in obiskala ta biser Jadranskega morja.

Zgodaj zjutraj 2. septembra smo krenili iz Ajdovščine. "Pot bo dolga, najprej do Splita, nato trajekt, in še vožnja po otoku ..."

sem razmišljala, "starejši smo, upam, da bo šlo". In res, že pred poldnevom smo bili v Splitu, kjer smo se sprehodili, pomalicali in spili kavico v hladni senci bara. Vreme je bilo čudovito, pravo poletno in je veliko obetalo.

Vkrkali smo se na trajekt in uživali dobri dve uri v plovi ter zapluli v pristanišče mesteca Vis, nato še slabe pol ure z avtobusom in prispeli smo v Komižo, našo končno destinacijo. Hotel Biševo stoji le 10 m od prodnate plaže,

Z Bevkom v novo šolsko leto

Šolska vrata so se 1. septembra odprla in za leto dni so se zaključile počitniške dejavnosti. Tudi na Rdečem križu v Ajdovščini je v poletnih mesecih potekalo počitniško varstvo otrok, največ učencev prve triade. Zadnji avgustovski teden so se srečanja in druženja učencev na Rdečem križu tematsko obarvala, glavna tema dela je bilo otroštvo pisatelja Bevka in njegova mladinska dela. Nanje so bili povabljeni tudi učenci, katerih materni jezik ni slovenščina. Torej ob prijetnem so nekateri pogovori, spoznanja in vaje že dišali po šoli, namreč brali smo odlomke nekaterih Bevkovih del, se igrali izštevanka, se pogovarjali o pastircih, o pestrnih in o paši. Novosti, bi lahko rekli, čeprav so stare, vendar naše so.

Zadnji počitniški dan smo se odpeljali v Bevkovo rojstno vas Zakojco. Avtobus je že v jutranjih urah rezal kilometre skozi umito naravo. Na drugem ovinku pred Črnim Vrhom smo zaman iskali Triglav, namreč zakrivala ga je gosta megla. Vendar zjasnilo se je nebo in pozdravilo nas je toplo sonce. Rodil se je lep dan, eden redkih res lepih poletnih dni.

V Idriji smo se ustavili le na avtobusnem postajališču in pomahali reki Idrijci. Naša pot se je začela vzpenjati, vsak kilometer je bil višji in z vsakim kilometrom je bila ožja pot. Opazovali smo živino, ki je niso čuvali otroci, ampak električni pastirji. Ker je narava edinstvena, smo ob cesti opazili srne, črede ovac, koz in še marsikaj. Narava nam je ponujala vse, kot bi se peljali v Indijo Koromandijo, kot je zapisal pisatelj. Do njegove domačije smo kak kilometer šli peš. Opazovali smo bogato obložene jable, vabile so nas hrushke, res, bilo je od vsega. Pred Bevkovo hišo, ki ni njegova rojstna hiša, ampak je je

kupil ded na dražbi, nas je čakala prijazna kustosinja. Hiše, v katero so ga prinesle lisice neke noči, ni več. Gospa nas je popeljala skozi pisateljevo otroštvo in skozi njegove mladinske povesti. Spoznali smo pastirce, pestrno, Grivarjeve otroke in še marsikaj. Učenci so se čudili čevljarskemu stolcu, majhnim prostorom in neznanemu orodju, ki je razstavljeno.

Ko smo spoznali lepo, polno domišljijških zgodb, notranje bogato, a revno pisateljevo otroštvo, je sledila še obvezna fotografija za spomin. Pot nas je vodila do turistične kmetije, kjer se je prileglo nekaj sladkega. Vedrina dne se je vselila tudi v učence, živahnost je dihalo na vsakem koraku. Nad nami se je dvigala Kojca, po kateri je dobila tudi vas svoje ime. Črna prst, v družbi visokih gora, nas je vabila od daleč. Pod nami pa se je stiskala Baška grapa, obdana s strmimi pobočji južnih bohinjskih gora. Na pot v Zakojco smo povabili tudi Ukrajince, ki so obiskovali

čisto sinje morje je vabilo. Ob obali smo se hladili v senci palm in borovcev ali pa v enem od dveh barov uživali ob kepici sladoleda in vrčku piva.

Se ena posebna zanimivost je bila ob plaži. Tam stoji trojamborska cerkev, zgrajena v renesančnem stilu. Posvečena je sv. Marji Gusarski. 8. septembra, na njen god, smo se udeležili svete maše.

Takoj levo od hotela je speljana cesta, ki vodi ob obali do rive mesteca Komiža. Od zadnjega kotička zasedeni bari in restavracije, ob rivi turistične agencije, ki so vabile na plovbo in izlete, polno sprehajalcev je dajalo vtis, da smo sredi poletne sezone. Ze naslednji dan smo z našo vodnico Andrejo obiskali partizansko bolnico v bližini Komiže in popoldan degustirali pristne domače jedi na kmetiji.

Z lokalno vodnico Ivano smo obiskali mesto Vis. Toliko zanimivosti je povedala, tako doživeto je pripovedovala, da smo jo ves dopoldan odprtih ust poslušali. In prišla je sredi, dan namenjen obisku Modre špilje na otoku Biševo. Srečnica ali srečnež je vsak, ki si lahko ogleda to naravno lepoto morske votline. Don Pierino nas je ta dan popeljal okrog otoka. Kopali smo se na plaži Porat, imeli morskno kosilo na ladjici, pridno zalivali s plavcem in belim vinom vugava,

ki sta značilni vini otoka Vis.

Ta dan nismo mogli v Modro špiljo, ker je bila morska gladina previsoka, zato smo se naslednji dan vrnili in občudovali to naravno lepoto morske votline, kjer sončna svetloba pada tako, da je votlina obarvana v modro.

Naslednji dan smo se odpravili na pohod na najvišji hrib otoka Vis, Hum. Visok je 587 m. Pod hribom, kakih 20 minut hoje, smo si ogledali Titovo votlino, kamor se je Tito leta 1944 umaknil iz Drvarja in imel svoj štab. Tam se je srečal s Churchillom in Stalinom. Pot je vodila dalje do vrha Huma, kjer stoji majhna cerkvice. Poplačani smo bili s čudovitim razgledom. Tega dne smo videli še delček naše zgodovine.

Za zadnji dan je bila v programu plovba okrog otoka, kopanje na eni izmed prelepih plaž in kosilo na ladjici. Teden je hitro, prehitro minil. Le ob dobri organizaciji je bil čas tudi za plavanje, sončenje, poležavanje, branje in lenarjenje na plaži.

Vse se je sestavilo kot je treba: čudovito vreme, krasna destinacija, obiski zgodovinskih znamenitosti in naravnih lepot, druženje. Morda bo še kdaj možnost obiskat otok Vis, kajti videli smo le delček njegovih lepot in zanimivosti.

Rožica Kovač, DUA

Norčije v spalnicah v Vipavi

Društvo upokojencev Vipava tudi letos organizira gostovanje amaterske skupine. Tokrat bo na odru Kulturnega doma v Vipavi (15. oktobra ob 16. uri) nastopila igralska skupina KR D Brce iz Gabrovice s komedijo Norčije v spalnicah angleškega avtorja Alana Ayckbourn.

Skupina neprekinjeno deluje od leta 1997, ko so Sergej Verč, Minu Kjuder in drugi entuziasti ustanovili društvo, ga poimenovali po prostoru sredi vasi in začeli z delovanjem. Sergeja Verča (*27. 3. 1948 Trst + 27. 3. 2015) ni potrebno posebej predstavljati. Zamejski Slovenec, režiser, pisatelj, igralec, nekateri se ga verjetno spominjate iz oddaje TV Poper, mogoče ste prebrali tudi kakšno njegovo knjigo, kot tudi ne Minu Kjuder (*24. 4. 1942 Trst -) gledališke igralka, nosilke Borštnikovega prstana. Amaterska skupina še vedno uspešno deluje in se lahko pohvali s precejšnjim številom odigranih predstav in številnimi priznanji. Branka Guštin je na tekmovanju amaterskih skupin v Celju za vlogo Adele v tej predstavi dobila prestižno nagrado: igralka večera.

Da obiskovalci gledaliških predstav lahko uživamo ob spremljanju dogajanja na odru, ki običajno traja dobro uro, je vloženega veliko dela, na katerega običajno niti ne pomislimo. V

tem primeru delo avtorja, ki je napisal tekst, prevajalca, režiserja in igralcev in nešteti ur prostega časa, ki se jim kot amaterji odrečejo. Ne smemo pozabiti tudi na vse ostale, brez katerih izvedba sploh ne bi bila mogoča.

Številne amaterske skupine, ki so v preteklosti gostovale na vipavskem odru, so v času epidemije prenehale s svojim delovanjem, kar je velika škoda, zato upamo, da so naša

pričakovanja, da se boste številni odločili za obisk, realna.

Organizatorji gostovanja bomo zelo veseli vseh, ki se boste odločili za ogled, tako članov našega društva, kot vseh ostalih občanov.

Vstop na predstavo je prost, obiskovalcem bomo zelo hvaležni za prostovoljne prispevke, s katerimi bomo krili gostovanje.

Društvo upokojencev Vipava

Ušanski izlet na Goli otok

V začetku septembra smo se Ušani tradicionalno odpravili na izlet. Letos nas je pot peljala proti morju. Z avtobusom smo se vozili vse do mesta Krk na istoimenskem otoku, od tam pa pot nadaljevali z ladjico. Komaj smo se na njej udobno namestili, smo zagledali delfine, česar smo se še posebej razveselili.

Naša turistična ladjica je svojo pot nadaljevala mimo otokov, vse do našega cilja, Golega otoka. Besedo smo nato prepustili lokalnemu vodiču in se sprehodili do nekaterih posebnih lokacij na otoku. Že sam pogled na otok od daleč priča, kakšne grozote so se na njem dogajale. Zapuščene in na pol porušene stavbe, v njih obrabljeno pohištvo, razbita okna ... Na otoku vlada tišina, ki ni prav nič prijetna. Obdaja ga kristalno čisto morje, neskončne planjave belega kamenja, ki jih tu pa tam prekinajo nizki zeleni

grmički.

Nato smo se ustavili še na sosednjem otoku, Svetem Grgurju in čas izkoristili za sprostitve, krajši sprehod in skok v morje. Ob vrnitvi smo lahko občudovali prelepe plaže, čas v mestu Krk pa smo izkoristili za ogled tamkajšnjih znamenitosti na čelu skatedralo, v kateri je deloval tudi naš rojak Anton Mahnič.

Navdušeni nad novimi doživetji in s polno galerijo slik smo se vrnili na naše domače Ustje.

Nastja Štrancar, foto Jožica Stopar

V četrtek smo kljub slabšemu vremenu na poti uspešno opravili še zadnjo turo. Prva skupina se je povzpela na Kokrsko sedlo, druga na Dom na Kališču, tretja pa na Jenkovo planino. Zvečer smo se zaradi neugodne vremenske napovedi preselili v garažo bližnje turistične kmetije in tam prenočili. Organizirali smo zabavni večer in dan zaključili z ogledom filma.

Petkovo dopoldne je prav tako minilo v garaži, kjer smo priredili turnir v namiznih igrah, medtem ko je del odrasle ekipe pospravjal tabor. Popoldne smo se preselili v kulturno dvorano na Zgornje Jezersko. Uspešno nam je narediti celotni sprehod in se razgledati po okolici. Dan smo zaključili z zaključnim večerom in željo, da bi se lahko normalno in predvsem varno vrnili domov.

V soboto nas je razveselila novica, da bomo v konvoju s pomočjo gasilcev, gorske reševalne službe in civilne

Jerneja Trošt za PD

'Aktivno dopoldne za zdravo staranje' v Podnanosu odlično uspelo

Center za krepitev zdravja ZD Ajdovščina zavzeto izvaja številne aktivnosti za osveščanje starejših prebivalcev na področju zdravstvene preventive in se trudi za dostopnost tovrstnih informacij do prebivalcev občin Ajdovščina in Vipava. V zavedanju, da starejše občane zdravstveno preventivne informacije težje dosežejo, so v Centru za krepitev zdravja ZD Ajdovščina v letošnjem poletju posebno skrb namenili prav starejšim prebivalcem obeh omenjenih občin. Aktivnosti so združili v program, imenovan Aktivno dopoldne za zdravo staranje. Program, namenjen starejšim od 60 let, so dobesedno približali (naredili dostopen) ljudem tako, da so, ali pa tekom poletja še bodo, na terenu obiskali kar 12 krajev iz obeh občin.

Med kraji, kjer se je že izvajalo Aktivno dopoldne za zdravo staranje, je tudi Podnanos.

18. julija 2023 so udeležence programa v Kulturnem domu Podnanos obiskale štiri strokovne zdravstvene delavke iz CZS: Sara Hrovatin, dipl. fizioterapevt, Špela Raspor, dipl. medicinska sestra, Aneja Kodrič, mag. psihologije in Maja Pavletič, dipl. dietetik. V programu, ki je trajal štiri polne ure, so udeležencem, vsaka s svojega strokovnega področja, predstavile izredno koristne in zanimive zdravstvene preventivne vsebine.

V aktivno dobro jutro je udeležence z gibalnimi vajami, prilagojenimi za starejše, popeljala fizioterapevtka Sara Hrovatin. Spotoma je pojasnila tudi cilj posameznih vaj: ohranjanje telesnih spretnosti, gibljivosti, koordinacije, moči. Vzdrževanje vsega naštetega običajno pripomore k varnejši starosti, saj je redna vadba namenjena starosti brez poškodb.

Diplomirana medicinska sestra Špela Raspor je udeležencem

opravila meritve krvnega tlaka ter sladkorja in holesterola v krvi. S pravočasnim odkrivanjem in zdravljenjem visokega krvnega tlaka in holesterola namreč lahko bistveno zmanjšamo srčno žilno ogroženost. Medicinska sestra je opazila, da je med udeleženci več tistih s povišanim holesterolom in manj onih, ki imajo povišano vrednost sladkorja. Zato je razmišljala, da bi bilo smiselno jesti opraviiti še eno dodatno delavnico, ki bi jo namenili samo izobraževanju o holesterolu, s čimer so se strinjali tudi udeleženci.

Naslednja aktivnost je bila namenjena testiranju telesne pripravljenosti. Pri testiranju je sodelovalo več strokovnih delavk. Udeleženci so po navodilu opravili dve kratki, komaj nekaj minutni telesni aktivnosti. Strokovna medicinska delavka pa je iz rezultata meritev razbrala, kakšna je telesna pripravljenost udeležencev: nadpovprečna, povprečna ali podpovprečna.

Sledila je aktivnost, v kateri so udeleženci podrobneje

spoznali skrb za prehrano, saj je od pravilne prehrane v mnogo čem odvisno tudi naše zdravje. Dietetičarka Maja Pavletič je udeležencem predstavila

merimo z žlico. Prehrana je bila vsekakor področje, pri katerem so se udeleženci zelo razživali in razgovorili. Kako tudi ne?

Alenka Skupek

Sedem dnevno letovanje v hotelu Delfin - Izola

Leto hitro mine in spet smo si 14. julija privoščili sedemdnevni oddih, ne daleč od nas. Odšli smo na slovensko obalo v hotel Delfin v Izolo.

Na avtobusni postaji v Ajdovščini (nekateri so se odpravili s svojimi avtom) smo počakali avtobus, kjer je prve dopustnike pobral že v Batujah. Kovčke smo zložili v prtljajnik in se udobno posedli. Med vožnjo, ki je trajala uro, smo se posladkali z domačim pecivom in aperitivom, kateri je pripomogel, da nam je kosilo dobro teknilo.

Presenetila nas je novost. Pred vstopom v hotel so uredili gredice, postavili velike cvetlične lonce, kar je dalo hotelu še posebno

urejenost in razkošje. Po prihodu so nam dodelili sobe, vsaka je imela klimo, telefon in televizor.

Dan se je pričel s kosilom. Hrana je samopostrežna, tako da si je lahko vsak posameznik vzel hrano po svoji želji. Posebno pozornost so si s svojo prijaznostjo zaslužile čistilke, ki so stranki skušale ustreči vsako željo. Vsak posameznik se je odločil, kje se bo kopal - v notranjem ali zunanjem bazenu. Uživali smo v glasbeno vodeni telovadbi, katere je izboljšala gibljivost telesa.

Ugotovili so, da vso teorijo zelo dobro obvladajo, prenos teorije v prakso pa je mnogo težji ...

Na koncu je dobila besedo še psihologinja Aneja Kodrič. Spregovorila je o pomenu ohranjanja odnosov za čustveno zdravje starejših. Izpostavila je pomen vzdrževanja stikov s sorodniki in prijatelji za preprečevanje samote. Lastna pozitivna samopodoba starejših in zavedanje lastne vrednosti starostnikov sta pomembni zato, ker jim bosta pomagali pri vključevanju v družabno življenje. Za čustveno zdravje starejših je dobrodošlo tudi vključevanje v krožke, društva in interesne skupine. Ravno tako je pomembno tudi notranje zadovoljstvo, ki ga starejši negujejo in vzdržujejo ob ukvarjanju z različnimi ročnimi deli ali miselnimi igrami. Udeleženke so tudi pri tej vsebini aktivno sodelovale v razgovoru s svojimi izkušnjami in predlogi.

Stroškovno je bilo Aktivno dopoldne za zdravo staranje pokrito iz pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja, dogodek pa sta podprli in pri tem tudi sodelovali Občina Ajdovščina in Občina Vipava.

Vseh petnajst udeleženk in en udeleženec so se na koncu strinjali, da so skupaj preživeli ne le aktivno, pač pa tudi koristno, poučno in zelo prijetno dopoldne. Hvala vsem, ki so dogodek omogočili in pri njem sodelovali.

Alenka Skupek

Jurjevanje v Beli krajini 2023

Lokavške ustvarjalke ročnih del, ki delujemo pod okriljem Društva upokojencev Ajdovščina, si ob zaključku kreativne sezone vsako leto organiziramo izlet, na katerem se spoznavamo z novimi rokodelskimi znanji in veščinami ter se navdušujemo nad izdelki ustvarjalcev iz vse Slovenije. Poleg tega pa nam tovrstni izleti ponujajo tudi bogat vpogled v raznolikost slovenskih ljudskih običajev; da ne bi utonili v pozabo, skrbi nemalo društev.

Ker članic skupine ročnih del lokavških žena ni tako veliko, da bi napolnile cel avtobus, smo se z DU Ajdovščina dogovorili, da na izlet povabimo vse upokojence, ki bi se radi udeležili jurjevanja v Beli krajini. In tako smo se 24. junija

2023, v jutranjih urah, odpravili na najstarejši slovenski folklorni festival. Prvi postanek na poti je bil v mestu Žužemberk, kjer smo si ogledali čudovit srednjeveški grad, ki stoji nad reko Krko, nato pa smo se odpravili proti Črnomlju.

Ob prihodu v največje mesto, obenem pa tudi največjo belokranjsko občino, nas je sprejela znana rokodelka Tončka in ni minilo dolgo, ko smo že prisluhnili domačim pevcem ter godcem. Naša ušesa so poslušala znane ljudske pesmi: Pobledele pole, Pastirče mlado, Lepa Anka

... Oči so se pasle na čudovitih kvačkanih vzorcih, pletenih izdelkih iz domače volne, belokranjskih pisanicah, glinenih in lesenih umetninah, ki so nastale izpod pridnih rok ustvarjalcev; v njih se odseva identiteta kraja, iz katerega izhajajo. Sejmarji pa niso pozabili niti na naše brbončice, ki smo jih razvajali z okusanjem črnomaljskih prest in belokranjskih pogač. Po sprehodu med pisanimi in dišečimi stojnicami smo se odpravili do Rudnika Kanižarica. Tam nas je pričakal rudar, ki je v času delovanja rudnika tam delal tudi sam. Povedal nam je, da rudnik sestavljajo trije deli: muzej, izvozni stolp in rudniški rov, nato pa smo si vse to še ogledali. V Kanižarici je nedaleč od rudnika tudi čudovit ribnik Mlaka, ki pa si ga je, zaradi hoje in vročine, ogledalo malo manj izletnikov.

Po okusnem kosilu smo se vrnili v središče Črnomlja na tradicionalno prireditev – jurjevanje; njen cilj je ohranjanje belokranjske kulturne dediščine, kuhinarike in rokodelstva. Običaj, za katerega sta značilna ples in petje, poteka tako, da mladeniča, izbranega na jurjevo – Zelenega Jurija – odenejo v sveže zelenje, dekleta s pisanimi trakovi okrasijo mlado brezo, nato pa se začne sprevod. Tudi mi smo se po črnomaljskih ulicah za Jurijem spuščali k mirni reki, vse do mostu, kjer so zeleno

preobleklo Jurija vrgli v vodo in tako zaključili svoj obred. S tem pa zabave še ni bilo konec. Jurjevanje se v večernih urah preseli iz središča v izredno akustičen naravni amfiteater – Jurjevanjsko drago, kjer se odvija še celovečerni koncert. Večernega rajanja se nismo udeležili, smo si pa v spremstvu gospe Tončke ogledali Mestno muzejsko zbirko, ki nas je skozi arheološke ostanke, predmete, fotografije itd. popeljala od Ilirskih provinc do samostojne Slovenije. S predsednikom Društva upokojencev Ajdovščina Maksimilijanom Marcem sva se gospe Tončki, v upanju, da

se kmalu spet srečamo, iskreno zahvalila za gostoljubje ter čas, ki si ga je vzela za nas.

Po poti nazaj so se nam v mislih slikale podobe na visoke bele breze, Zelenega Jurija, hladen rudniški rov, muzej in predvsem prijazne ljudi. Bela krajina nam je ostala v tako lepem spominu, da smo ob prihodu v Ajdovščino

na avtobusni postaji pred slovesom vsi skupaj še enkrat zapeli pesem Lepa Anka in zraven tudi zaplesali. Prepričana sem, da bomo to pesem nekeje v sebi zaslislali vedno, ko se bomo spomnili na ta izlet, poln nepozabnih trenutkov.

tekst in foto Mojca Pergar, DU Ajdovščina

Vipavski gradovi

Rešeni dragulj Zemono

Na majhni vzpetini nedaleč od Vipave stoji lovski dvorec, ki so ga leta 1689 dokončali beneški zidarji za družino takratnih vipavskih grofov Lanthierijev. »Sezidali so ga med leti 1683 in 1689 gospod grof Francesco Antoni Lanthierij, ki so ga zaradi lepega razgleda imenovali tudi Belvedere.« Na vrhu tega griča naj bi bila že v davnih časih neka utrjena postojanka, morda pa je leta 394 prav s te višine cesar Teodozij usmerjal znamenito bitko s proticesarjem Evgenijem med Vipavo in Hubljem.

Na lokacijo tega gradu je družina spodaj podpisane povezana z lastništvom parcele, saj imamo pod njim še danes star družinski vinograd. Kot otrok sem tja večkrat spremljala starega očeta Janeza, mojo mamo in očeta. Zgodilo se mi je, da so me starši poslali kot dekletce, staro osem ali devet let, po vodo in vodnjak. Imela sem občutek, kot da grem v pekel. Tu so mi natočili dve steklenici vode. Vse je bilo skoraj brez svetlobe in služilo kot kmetijski objekt. Stavba in okolica je bila potrebna temeljite obnove. In še danes, ko grem v domači vinograd, se spominjam tega mojega prvega obiska, danes tako poznane renesančnega dvorca Zemono.

Dvorec je počasi še bolj propadal, kljub trudu Zavoda za spomeniško varstvo v Novi Gorici. Prof. Emil Smole je leta 1966 z žalostnim srcem objavil, da ni mogel najti finančnega rešitelja te kulturne dediščine in jo prištel med 'monumenta deperdita', med izgubljene spomenike. Zgodilo pa se je takrat nekaj nepričakovanega. Za rešitev propadajočega dvorca se je

leta 1975 zavzel kolektiv ajdovske tovarne Lipa z direktorjem dipl. ing. Francem Boštjančičem na čelu. Zaposleni so znali ceniti vrednost in pomen te kulturne dediščine in se odločili, da jo podjetje Lipa odkupi ter po obnovi uporabi za razstavišče svojih izdelkov.

Tako je Lipa prevzela častno breme obnove dvorca in pritegnila k projektu prof. Toneta Bitenca, Plečnikovega učenca in dolgoletnega asistenta. Žal pa je prof. Bitenca med obnovo dvorca prehitela smrt. Zemono je torej eden zadnjih njegovih projektov, kot spoštljivo vtkan v stavbno dediščino Vipavske doline. Obnovo dvorca je nato skrbno vodil arhitekt Črtomir Mihelj ter jo srečno in uspešno pripeljal do

konca. Otvoritev prenovljenega dvorca Zemono je bila v letu 1977. Obnova dvorca je bila velik finančni zalogaj takratne tovarne Lipa, ki so ga v denarnicah čutili tudi vsi tu zaposleni.

Žal danes Lipe ni več. Dvorec Zemono pa še živi in ohranja svojo bogato zgodovino lepe doline - tudi po zaslugi takratnih zaposlenih v podjetju Lipa, kjer je bil zaposlen tudi moj pokojni mož Marjan.

Naj bo ta zapis v spomin na vse delavce takratne Lipe, žive in mrve, ki so ta velik finančni zalogaj čutili tudi v svojih denarnicah in s tem omogočili novo rojstvo tega bisera Vipavske doline in izjemnega kulturnega spomenika.

Magda Rodman

Kaj bo dogajalo oktobra v Hiši mladih?

Večer, poln smeha: Predstava Pandemenca

Humorista Boris Devetak in Boris Kobal se vračata na odrske deske s čisto novo predstavo, ki nosi pomenljiv naslov: Pandemca. Sprehod po preteklosti, sedanjosti in prihodnosti s čisto novimi skeči. Tako se bosta sredi nebes srečala slovenska heroja ter ugotavljala, v kakšnem stanju je slovenski živelj. Vabljeni 5. oktobra, ob 19. uri, v bar Hiša mladih!

Nakup kart je možen na recepciji Mladinskega hotela vse do zasedenosti mest. Cena vstopnice za študente in mlade do 30 let znaša 5 EUR, za ostale 10 EUR.

Matineeje – ZABAVE ZA preMLADE

V oktobru bo zaživel nov projekt, ki nastaja na pobudo mlad(oletn)ih deklet, ki so si zaželela sprostitve, plesa in glasbe

v družbi sovrstnikov. Tematske zabave bodo potekale tekom celega šolskega leta in so namenjene učencem tretje triade. Potekale bodo v varnem okolju Hiše mladih s predhodnim soglasjem staršev. Dekleta si želijo okrepiti tudi svojo ekipo organizatorjev zabav – več nainfo@mc-hisamladih.si.

Prva zabava, Halloween party, bo že 27. oktobra 2023, ob 18. uri, v Hiši mladih. Za število korakov, ki bo zadostilo mobilni aplikaciji, bo poskrbel DJ Slejc. Pogoj za udeležbo je predhodno soglasje staršev – prijavna vas čaka na naši spletni strani.

Izmenjevalnica idej in četrtkovi družabni popoldnevi

Gre za odprt prostor za izmenjavo idej, pobud in interesov mladih, ki bi želeli v mozaik ajdovske mladinske scene dodati svoj košček. Na izmenjevalnici prisluhnemo mladim, ki dajejo svoje lastne ideje glede dogodkov, delavnic ter ostalih pristočasnih vsebin, ki bi si jih želeli. Prav tako je to odlična priložnost, da se mladi med seboj spoznajo, družijo ter mogoče, nekeje nekoč, kreirajo tudi svoj projekt. Na prvi izmenjevalnici, 13. septembra, so mladi povedali, da si želijo urejati tematske parke, barvati stopnice, zasaditi zelenjavne vrtove, posodobiti obstoječo infrastrukturo na športnih površinah ... Želijo si delavnic, ki bi jih (na)učile predvsem praktičnih veščin (tuji jeziki, kulinarika, šivanja), večjih dogodkov in zabav, primernih zanje, igrivih in družabnih

večerov, plesa ipd. Z izvajanjem tovrstnih delavnic bomo pričeli predvidoma v oktobru, vsak četrtek, ob 17. uri.

Pravijo še, da o naših dogodkih niso obveščeni – zato ob tej priložnosti ponovno prosimo šole, da našim prošnjam po deljenju dogodkov ugodijo in jih posredujejo učencem/dijakom, saj bomo le tako dosegli cilje vseh nas. Hkrati prosimo tudi mlade, da nam sledijo na naših socialnih omrežjih.

Drugo Izmenjevalnico idej organiziramo 11. oktobra 2023, ob 15. uri, v prostorih mladinskega centra, lepo vabljeni!

Usposabljanje za inštruktorje mladinskih delavnic

V našo družbo vabimo mlade (18-30 let), ki bi želeli pridobiti naziv Inštruktor mladinskih delavnic. V intenzivnem, a prestrem, iger in izzivov polnem usposabljanju za prostovoljce, se bomo naučili različnih socialnih veščin, timskega dela in pedagoških prijemov, ki nam bodo služili kot super predpriprava za izvajanje mladinskih delavnic na šolah (pa tudi za lastno osebn(ostn) o rast). Usposabljanje bo potekalo med 23. in 29. oktobrom 2023,

v Ljubljani, v organizaciji Društva za preventivno delo, in je za prostovoljce popolnoma brezplačno. Usposabljanje priporočamo brezposelnim mladim, študentom, absolventom/ o rast). Usposabljanje bo potekalo med 23. in 29. oktobrom 2023,

pridobiti nova znanja. Program usposabljanja je dobro zapisan tudi v očeh bodočih delodajalcev. Več informacij na 041 945 392 ali info@mc-hisamladih.si.

Sara Bone, MKC Hiša mladih Ajdovščina

Pestro poletje s prijatelji mladine polno zabave in ustvarjalne vneme

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina je na začetku poletja otroke in mlade lepo povabilo, da preživijo tople počitniške dni v naši družbi. Številni otroci so povabilo z veseljem sprejeli in se nam pridružili na zabavnih delavnicah, kjer ni manjkalo ustvarjanja, glasbe, plesa, pravljic, gibanja, raziskovanja, druženja in smeha. Otroci so ustvarjali v prostorih krajevnih skupnosti delovanja društva, v svojem domačem okolju. Obiskali smo sedem vasi ajdovske občine, in sicer Brje, Col, Plače, Planina, Lokavec, Budanje in Stomaž; v vipavski občini smo počitniški program izvedli v Kulturnem domu Vipava ter v CIRIUS-u. Zadnja dva avgustovska tedna smo gostovali v Hiši mladih Ajdovščina, ki izvaja celodnevno počitniško varstvo za otroke, in pripravili raznolike, vsebinsko bogate prostočasne delavnice.

Ponosni smo uspešno izvedene petdnedne julijske delavnice namenjene mladostnikom od 15. leta naprej **Ko zase in za druge poskrbimo, se življenja skupaj**

veselimo. Druženje je potekalo v sproščenem vzdušju, mladim pa ponudilo varen prostor za odprt in iskren pogovor o odnosih, hobijih, šoli, prijateljih, socialnih

omrežjih, zdravem načinu življenja, skrbeh in strahovih, ljubezni, odrasčanju ... Vodila jih je izkušena mentorica in animatorka, psihologinja Urška Čuk.

Poletje je dopustilo več prostega časa za sodelovanje na umetniškem natečaju JAZ IN MOJ PRIJATELJ, ki mlade med 6. in 18. letom starosti vabi k sodelovanju z literarnimi, likovnimi ali fotografskimi deli. Najboljša dela bodo objavljena in predstavljena širši javnosti ob slavnostnem zaključku natečaja, ki je posvečen letošnji 70. obletnici delovanja društva. Natečaj je odprt še do 15. oktobra, zato prisrčno vabljeni k sodelovanju. MDPM Ajdovščina

LUKA LESKOVEC
kmetijska trgovina

stroji 041 978 630 | trgovina 031 436 000

- kmetijski in gozdarski stroji
- traktorji New Holland
- vrtni program
- avtomobilске prikolice
- pašna oprema
- gozdarska oprema
- hlevska oprema
- folija in mreža za baliranje
- igračke za male kmetovalce
- olja in maziva
- rezervni deli
- servis traktorjev in strojev
- servis za vrtni program

Goriška cesta 75 | 5270 Ajdovščina | info@luka-leskovec.si

ponedeljek – petek | 7.00 – 16.00
sobota | 8.00 – 12.00

Penzion Na hribu na Slapu s prenovljeno ponudbo

Slap je tipična, gručasta vipavska vas, že od nekdaj daleč naokrog poznana po rujni kapljici in vinogradništvu nasploh. Nedaleč od vaškega jedra se razprostira manjša vzpetina, tamkajšnje kmetije pa se je oprijelo ime Na hribu. Tako se imenuje tudi penzion s hišno številko Slap 93, ki ga uspešno vodi Petra Pilih Žorž in ki nadaljuje skoraj 30 letno družinsko zgodbo.

Kaj vas je pripeljalo do tega, da ste se na vaši domačiji odločili nuditi tudi prenočišča?

Že moja pokojna starša Izidor in Jožefa Žorž sta začela s to dejavnostjo l. 1995, ko sta uredila najprej gostinski del s turistično kmetijo, kjer sta ponujala domače vino in razne vipavske tople kmečke jedi. Postopoma sta razširila dejavnost s tremi sobami, ker je bilo veliko povpraševanje delavcev, ko so ravno začeli graditi

hitro cesto, kasneje sta uredila še tri sobe. Že od začetka sem tudi jaz staršema pomagala. Leta 2004 sem prevzela dejavnost od očeta in sem še povečala kapaciteto prenočišč.

Koliko sob imate in koliko ljudi lahko prenoči pri vas?

Letos smo komplet prenovili nočitveni del in tudi nekaj gostinskega dela. Trenutno imamo na voljo 6 sob in apartma, skupno 19 ležišč na Slapu, v

sosednji vasi Manče pa imamo še 4 sobe in nov apartma, skupaj 17 ležišč. Sezona turizma traja od aprila do konca septembra. Pozimi pa je zasedeno občasno ob vikendih. Sprejemamo tudi delavce na začasnem delu.

Ponujamo nočitev z zajtrkom ali polpenzion (zajtrk, večerja), po predhodnem dogovoru.

Kaj pa domača hrana in seveda dobra kapljica, s čim postrežete lačne goste in ljudi željne kulinarike?

Ponujamo dobro domače odprto vino in tradicionalno domačo vipavsko hrano. Pridelujemo tudi razno zelenjavo in sadje. Delamo domače marmelade, sokove in mesnino.

Imate v ponudbi tudi praznovanja za zaključene družbe?

Za razna praznovanja (birme, obhajila, rojstni dnevi ...) lahko sprejmemo do največ 50 ljudi, seveda ob predhodnem naročilu.

Za konec?

Z možem in otrokoma skupaj vodimo penzion in se trudimo, da so naši gostje zadovoljni ter nadaljujemo s skoraj 30 - letno tradicijo. Lepo vabljeni k nam!

Pivovarna Pelicon proslavila desetletje uspešnega delovanja

V običajno tihi in prazni hali nekdanje ajdovske tovarne pohištva Lipa je 3. septembra vrelo od navdušenja in veselja. Pivovarna Pelicon je namreč praznovala 10. obletnico s festivalom Pivomanija, ki so ga pripravili prvič po letu 2019. Na festivalu so obiskovalci – bilo jih je okoli tristo – lahko poskusili več kot dvajset različnih zvarkov Pivovarne Pelicon, od njihovih najbolj priljubljenih in že legendarnih klasik do eksperimentov, ki jih je glavni pivovar Matej Pelicon pripravil posebej za Pivomanijo.

Veliki pivovarski pok se je za Pivovarno Pelicon prvič zgodil v marmeladnem loncu Matejeve mame, in ko mu je prvič uspelo zvariti dobro pivo, ga je pivomanija zares zagrabila in ga drži še danes. »Ves čas razmišljam, kaj še lahko ustvarimo, kakšne postopke fermentacij uporabimo, kako nadgraditi osnovno linijo piv, navdih pa za nove okuse nam pa sploh nikoli ne zmanjka in je večja težava odločiti se, kaj realizirati in česa ne,« je povedal Matej, ko je zaključil z vrsto vodenih ogledov pivovarne, od koder ga navdušeni obiskovalci kar niso hoteli izpustiti.

odsotnost nepotrebne. Da bi pomagali zagotovili najbolj potrebno, pa bodo v Pivovarni Pelicon ves izkupiček od vstopnic za Pivomanijo v skupni vrednosti 5770 evrov predali organizaciji ADRA Slovenija za pomoč prizadetim v poplavih.

No, v soboto pa so rezultati prej omenjenih pivovarskih navdihov pridno polnili degustacijske kozarce, med njimi biskvitno sladkasti Limoncello IPA,

osvežilno kisli Peach Sour z omamnim vonjem svežih breskev, pa tropsko razigrana Mango Milkshake in Pina Colada ter večna poletna uspešnica Summer Ale. Premiero je na Pivomaniji doživel vsako leto težko pričakovani Veliki IPA, ljubitelje klasike je navdušil Superlager, ko so bili vsi eksperimenti poskušeni, pa je marsikdo posegel kar po svojem najljubšem Peliconu, denimo The 3rd Pillu, Yes Bossu ali Black Aurori.

Tudi šoferji, ki so morali razigrane družčine odpeljati nazaj domov, niso ostali brez hmeljnega napitka. Matej je namreč pripravil tudi Pelicon Hoppy Hubelj, vodo z okusom hmelja, ki je dobro ohlajena odlično osvežila duha ter usta pripravila na nove aromatične dogodivščine.

V slednjih so posebej uživali vsi, ki so se opogumili in poskusili eno od nenavadnih kombinacij buteljčnih Peliconovih piv z

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.
www.phv.si

Učenje, povezovanje in vključevanje z nogometno žogo

Socialno vključevanje, povezovanje in učenje se lahko udejanja tudi skozi šport in igro. Nogometna igrišča so lahko poligon za življenjske treninge, za učenje in sodelovanje. V Varstveno delovnem centru Ajdovščina – Vipava smo se z veseljem odzvali na pobudo Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina ter se priključili programu 'Calciosociale'.

V torek, 19. septembra, si je skupina kar 10-ih uporabnikov Varstveno delovnega centra Ajdovščina – Vipava (VDC) nadela športno opravo in se z navdušenjem udeležila uvodnega

srečanja in treninga v okviru projekta 'Calciosociale'. Gre za program spodbujanja socialne vključenosti skozi šport, h kateremu nas je povabila Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina. Program izvira iz Italije. Zasnovalo ga je neprofitno amatersko nogometno društvo iz Rima. Program izhaja iz pedagoške metode, ki temelji na novi interpretaciji nogometnih pravil. S ciljem prispevati k celostnemu razvoju vsakega posameznika.

Nogomet ni le šport. Je način učenja, spoznavanja drug drugega, povezovanja in

vključevanja. Druženje mladih in prvi trening na nogometnem igrišču Športnega centra Police v Ajdovščini sta to več kot potrdila. Varovanci VDC Ajdovščina – Vipava smo se skupaj z dijaki SŠ Veno Pilon ter otroci iz OŠ Šturje in Waldorfske šole Ajdovščina razdelili v ekipe. Zavzeto, polni športnega elana smo se 'zapodili' za nogometno žogo. Učili smo se novih pravil, se spoznavali in se pri tem neizmerno zabavali. Nogomet, ki ima to moč, da nagovarja milijone ljudi po vsem svetu in je hkrati šport, v katerem lahko sodeluje vsak, je nagovoril tudi nas. Zato se že veselimo naslednjih torkov, treningov in 'zaresnih' tekem, predvsem pa novih druženj z novimi 'nogometnimi' prijatelji.

Ivana Lavrenčič

Usposabljanje na Malti

Poletno zatišje je za nekatere predavatelje jezikov Ljudske univerze Ajdovščina pomenilo priložnost za strokovno rast in izpopolnjevanje. Skozi Erasmus K1 projekt so se odpravili na izobraževanje tujih jezikov na Malto. V sodelovanju z inštitutom NSTS – English Language Institute, ki se lahko pohvali z akreditacijami uglednih organizacij, kot so Cambridge, Equals in FELTOM, so predavatelji pridobili vpogled v inovativne strategije in metode poučevanja.

Učitelji so med izobraževanjem na Malti ugotovili, da so naše obstoječe izobraževalne prakse že na visokem nivoju. Inštitut NSTS, s svojo že 60-letno zgodovino, velja za pionirsko jezikovno šolo na Malti. Njihova dolgoletna izkušnja se odraža v kakovostnih pristopih k poučevanju, ki so jih naši predavatelji z veseljem spoznali. Preživeli so čas v navdihujočem okolju, kjer so se seznanili z najnovejšimi metodami poučevanja tujih jezikov, ki jih bodo vključili v prihajajoče izobraževalno

obdobje. Smo prepričani, da bodo njihova pridobljena znanja in izkušnje pozitivno vplivala na izobraževalni proces naše ustanove. Veselimo se, da bodo naši udeleženci izobraževanja imeli korist od svežih pristopov k poučevanju, ki jih bodo naši predavatelji kmalu vpeljali v učilnice. Skupaj gradimo boljše izobraževalno prihodnost.

Več informacij o usposabljanju pa najdete na <https://www.lu-ajdovscina.si/> usposabljanje-na-malti/.

Učenje starih obrtniških veščin - je to res to potrebno?

Kako dojemati kulturno dediščino v 21. stoletju, ko se soočamo s hitrim tehnološkimi spremembami, hudimi naravnimi nesrečami, vojnami, migracijami, porastom revščine, neenakostjo in nepremišljenim tržnim razvojem? Ali danes sploh potrebujemo dediščino? Ali rabimo korenine, ki nam predstavljajo temelj, na katerem lahko gradimo svojo kulturno edinstvenost, identiteto, trajnostni razvoj?

V okviru 33. Dnevo evropske kulturne dediščine in tedna kulturne dediščine, ki so bili v letošnjem letu namenjeni redkim in dragocenim znanjem, spretnostim in poklicem, smo se o izpostavljenih vprašanjih pogovarjali tudi v GARAŽI. Skupaj z otroci, člani in članicami MOSTA - Univerze za tretje življenjsko obdobje, raziskovalci in migrantkami smo obujali, vrednotili in preizkusili stara tradicionalna znanja, značilna za Vipavsko dolino. Otroci so se od izkušenih mojstric in mojstrov učili kamnoseških veščin, kvačkanja in klekljanja. S skupnimi rokami, iskrenimi pogledi, medsebojnim deljenjem znanja, opogumljanjem, nasmehi in zabavo smo spoznali, da je dediščina več kot so tradicionalna znanja, spretnosti

in poklici ali stavba, material, predmet, pesem, narečje, šega, tradicionalna kulinarika. Prepoznali smo, da je dediščina odnos, ki se vzpostavi med ljudmi in materialnim svetom,

med nosilci znanj in njihovimi sprejemniki, med starejšimi in mlajšimi, med disciplinami, med sektorji. Strinjali smo se, da nam dediščina ponuja varnost, spomin na brezskrbno mladost, topl

kaže smernice za iskanje rešitev za zeleno preobrazbo. Dogodek je pokazal, da znamo sodelovati in združiti moči, zato bomo v GARAŽI še naprej stremeli k temu, da bomo spodbujali

medsebojno povezovanje mojstrov in mojstric različnih znanj ter nadobudnih otrok in mladih. V starih znanjih bomo še naprej iskali rešitve za spodbujanje medsebojne empatije, spoštovanje različnosti, doseganje večkulturnosti. Zato vabljeni, da spremljate naše programe, projekte, delavnice in izobraževalna gradiva, ki jih najdete na naših spletnih straneh, pod mapo retroveščine.

Zakaj pa ne s kolesom ali peš?

Vseslovensa akcija Varno na poti v šolo in domov je zaključena. Okoli 20 prostovoljcev iz različnih društev, ki so bdeli nad varnostjo otrok na najbolj kritičnih točkah šolskih poti pred vsemi osnovnimi šolami in podružnicami na območju občine, ugotavlja, da se otroci v šole pretežno vozijo – nekateri z avtobusi, mnoge pa pripeljejo starši.

Je že res, da jutraj čas teče hitreje, da se vsem vedno mudi in da je avtomobil najhitrejša rešitev v časovni stiski. Vendar pa je prometna vzgoja tudi dobra

in predvsem trajnostna naložba. Dragi starši, če boste danes in da je avtomobil najhitrejša rešitev v časovni stiski. Vendar pa je prometna vzgoja tudi dobra

po varnih poteh, se vam bo to obrestovalo v prihodnosti. Marsikateri starejši šolar pa bi se v teh lepih jesenskih dneh v šolo in domov lahko varno vozil s kolesom.

Glavna prometnica skozi mesto Ajdovščina je v celoti opremljena z varnima kolesarskima stezama v obe smeri. Varna kolesarska pot povezuje tudi Ajdovščino in Lokavec. Kolesarje tudi štejejo – skozi osrednje mestno krožišče se je v prvi polovici leta zapeljalo kar 8.256 kolesarjev. V prvi polovici leta se je po novi kolesarski poti v Lokavec zapeljalo 7.375 kolesark in kolesarjev, v obratno smer pa nekaj manj, 7.107. Kolesarska povezava je torej priljubljena, predvsem pa varna, tudi za pot v šolo ali v službo.

dom. Ponuja nam priložnosti za preprečevanje osamljenosti, urjenje ročnih spretnosti, reševanje zasvojenost s sodobno digitalno tehnologijo.

Ker so naši predniki morali živeti s posebnostmi naravnega okolja in vzdržno uporabljati naravne danosti, nam lahko

slasticarna in picerija
ajdovscina

DOSTAVA HRANE NA DOM
Hrana do vaših vrat ...

... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrtni kalamari
dunajski zrezek
ljublanski zrezek
ocvrt krompir - pomfri

TO GO

040 738 748

DOSTAVA KOSIL

Preko 60 različnih pic

Halo-Erik
pica erik

040 738 748 | www.halo-erik.si | f

Izdelki kamnosekov občudovani v Krminu

Na povabilo društva Unitre iz Krmina smo se člani Društva MOST udeležili prireditve ob začetku novega študijskega leta 2023/2024 in razstave izdelkov, ustvarjenih v preteklem letu. Dogodek je bil pospremljen s kitariskim koncertom z naslovom Evergreen.

Razstavljenih je veliko likovnih del, mozaikov, izdelkov iz gline in klekljarskih umetnin.

Na razstavi sodelujejo tudi kamnoseki iz Manč in lahko se pohvalimo, da so bili izdelki zelo opazni, občudovani in pohvaljeni.

MS

Mednarodni ekstempore akvarela

Sočasno, z uradno otvoritvijo razstave mednarodnega festivala akvarela Castra 2023, se je 25. in 26. avgusta 'zgodil' mednarodni ekstempore akvarelistov s pisano mednarodno udeležbo. Letošnji ekstempore je potekal na novih lokacijah, saj se je iz tradicionalnega Vipavskega Križa preselil na Planino in v Ajdovščino. Slikovita Vipavska dolina, katere del je tudi ajdovska občina, s svojo arhitekturo, kulturo, naravo in seveda vrhunsko organiziranim mednarodnim festivalom akvarela Castra, je zaželena destinacija, ne samo za sodelovanje na razstavi v Lokarjevi galeriji, temveč tudi za dvodnevno ustvarjalno druženje s kolegi akvarelisti pa tudi za odkrivanje lepote naše doline.

Na letošnjem ekstemporu so ustvarjali Anna Pogrzebacz iz Avstrije, Zsuzsanna Erenyi iz Madžarske, Larisa Golec in Lili Gluić iz Hrvaške, Vita Pirotskaya in Olivera Stojanovic iz Srbije,

Marisa Pietraperzia iz Italije ter Jadranka Završnik, Drago Hajdarovič, Zora Završnik, Slobodan Milojevič, Mojca Žerjal, Helena Kenda, Janez Ovsec, Luka Popić, Ivan Vreček, Silva Copić in Roman Planko iz Slovenije. Ob

koncu dvodnevnega ustvarjanja je komisija nagradila tri najboljše akvarele. Nagrade so prejele Zsuzsanna Erenyi iz Madžarske, Vita Pirotskaya iz Srbije in Anna Pogrzebacz iz Avstrije.

Vladimir Bačić

Slikarska razstava navdihuje s poročilom o povezanosti

Vdih morja

Galerija Ljudske univerze Ajdovščina med 8. septembrom in 2. oktobrom gosti slikarsko razstavo domače ustvarjalke Mihaele M. Tihelj. Razstavo je pripravilo Kulturno društvo Norma 7, ki je odprtje pospremil z refleksijo o vdihu morja, navdihujočem in pomirjajočem trenutku, ki prebujajo različne občutke in razmisleke. Slikarka, ki je tudi avtorica več romanov

in pesniških zbirk, je nastajanje razstavljenih umetnin povezala s svojo pristno vezjo z naravo in njenim cikličnim gibanjem. Vdih morja, zvoki valov, vonj soli v zraku in občutek morskega vetra nas spominjajo na vseobsegajočo povezanost, kot je morje neizmerno in ogromno smo takšni tudi mi, polni možnosti in navdiha za iskanje svetlejših pogledov in dobrotnejših poti.

Ivana Keber

Da ne bo pomote, ker pomote niso hvaležne

Kulturno dogajanje v občni in mestu Ajdovščina - je ali ga ni!?

Pomote niso hvaležne. Da ne bo pomote, najprej naslednje: vedno pozdravljam novo ali dodatno ponudbo kulturnih dogodkov. In zdaj naprej. Ko nekdo prihaja v kulturni prostor z novo ponudbo, si stežka predstavljam, da jo napove tako, kot da se na prostoru, v katerega prihaja, nič ne dogaja. Še težje si predstavljam, da dobesedno pomete v prah na desetine dogodkov in prireditev. Da z govorjenjem in pisanjem omalovažuje trud vseh, ki še kako ohranjajo kulturo živo, jo ustvarjajo in reproducirajo amatersko ali kot organizatorji. Pred mano – nič?

Tako vsaj razumem izjave gospe Lare Jankovič (Dobro jutro na RTV Slo, Slovenske novice, Latnik, Primorske novice). Mogoče gre bolj za promocijo. Mogoče, da kot ponudnica ni ujela kakega od kulturnih dogodkov, pa naj bo gledališkega, glasbenega, filmskega, likovnega ... Mogoče. Zares pa je škoda, da je omalovaževanje najbolj opazen del nove kulturne ponudbe v Ajdovščini.

Da gornja Vipavska dolina, občina Ajdovščina in občinsko središče niso kulturno prazen prostor, kažejo podatki, za katere bi si želeli, da jih poznaajo ne le prebivalci, pač pa še kdo ...

Pa lepo od začetka. V občini Ajdovščina deluje približno 35 amaterskih kulturnih društev, ki s svojim delovanjem bogatijo kulturno podobo in ponudbo našega mesta in občine, saj se vsak vsaj enkrat v letu predstavi ljubiteljem njihovega ljubiteljskega kulturnega ustvarjanja. Največ je seveda pevskih skupin in zborov, kar nekaj je dramskih skupin, pa še fotografsko društvo, društvo in posamezniki, ki se ukvarjajo z oblikovanjem gline, literarno društvo, društva za ohranjanje kulturne dediščine, slikarskih in drugih umetnosti, društvo Most

- univerza za tretje življenjsko obdobje, društvo upokojencev, ki vsi skupaj skrbijo za kulturne dogodke v svoji krajevni skupnosti in občini in predstavijo svoje delovanje in dosežke.

Poleg tega Javni sklad za kulturne dejavnosti poskrbi za revijo odraslih pevskih zborov, revijo mladinskih in otroških pevskih zborov, srečanje amaterskih gledališč, revijo tamburaških orkestrov, revijo Primorska poje.

Zveza kulturnih društev Ajdovščina, tako kot vsa društva, v okviru svojih finančnih zmožnosti (prijava na razpis občine Ajdovščina), vsako leto

poskrbi za 6 gledaliških predstav za odrasle, v okviru gledališkega abonmaja in izven. Sodeluje z vsemi profesionalnimi gledališči v Sloveniji in v Ajdovščino pripelje kakovostne predstave vseh žanrov, ki so izvedljive na našem odru Dvorane prve slovenske vlade. Abonma 6 gledaliških predstav stane 50 evrov, za dijake in upokojujence 40 evrov, za izven je vstopnica 10 evrov.

10 je predstav za najmlajše in malo večje otroke vseh otroških gledališč, cena vstopnice 5 evrov.

V okviru sodelovanja z Glasbeno mladino ljubljansko priredi

štiri koncerte iz cikla 'Jesenske serenade' - koncerte mladih, a že uveljavljenih glasbenikov na vseh področjih glasbenega ustvarjanja, vstop prost.

Organizira še vsakoletno srečanje vseh amaterskih kulturnih društev v občini z naslovom 'Pod modrim nebom'.

V sodelovanju vseh šol in ob aktivni organizaciji OŠ Dobravlj skupaj z ZKD Ajdovščina poteka teden kinopredstav za otroke vseh vrstev, učence osnovnih šol in dijake srednjih šol, pa še kar nekaj kinopredstav za odrasle, z namenom oživitve tudi tega kulturnega segmenta v občini.

Ne smemo pozabiti niti naših učencev in dijakov, ki v okviru šolskih in obšolskih dejavnosti ustvarjajo v dramskih, literarnih in drugih krožkih s kulturnega področja in svoj trud predstavijo širšemu občinstvu.

Tu je še Lavričeva knjižnica, ki vsaj dvakrat mesečno pripravi predstavitev knjig in pogovore z literarnimi ustvarjalci, pisatelji in pesniki za odrasle.

Pa še naši mladi, ki nas s koncerti, gledališkimi, kino predstavami in Stand up komiki razveseljujejo vsako poletje v Hiši mladih. Upam, da nisem nikogar pozabil, če sem, naj mi ne zameri.

Ja, v ajdovski občini in samem mestu Ajdovščina, se po mnenju nekaterih res ne dogaja nič na kulturnem področju. Mimogrede, nič osebnega in z vsem spoštovanjem do gospe Lare Jankovič, vseh njenih zavidljivih dosežkov na gledaliških deskah, glasbenih in voditeljskih odrih. Še enkrat. Ni prav, ni utemeljeno in povsem neprimerno je omalovaževanje (v medijih) truda

vseh, ki se ukvarjajo s kulturo v občini Ajdovščina.

Samo še za konec, imeli smo tudi koncert Prifarskih muzikantov (Vipavski Križ), pogovor s pisateljem Ferijem Lainščkom (Lavričeva knjižnica), 29. septembra imamo koncert Marko Hatlak Banda v grajski kleti v Vipavskem Križu ...

Marjan Krpan, tajnik ZKD

ZKD
preko kulturnih društev ajdovščina

gledališki abonma
SEZONA 2023/2024

GLEDALIŠKEMU ABONMAJU NA POT Spoštovanil Pred nami je nova sezona gledališkega abonmaja 2023 – 2024. Dan za gledališke predstave v Ajdovščini ostaja sreda ob 20. uri (pridružimo si pravico do spremembe, saj ni vse odvisno od naših želja) Tudi v letošnji sezoni si boste za isto ceno kot lani, lahko ogledali šest predstav. Potrudili se bomo, da nam bo uspelo realizirati celotno gledališko sezono. Upamo, da nam je tudi letos uspelo izbrati dobre, zanimive in kakovostne predstave, Pridružite se nam v novi gledališki sezoni in si skupaj z nami privoščite sproščujoče kulturne večere samo zase.	CENA ABONMAJA: CENA GLEDALIŠKEGA ABONMAJA 50,00 € UPOKOJENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI 40,00 € VPIS ABONMAJEV Od 5. oktobra do 15. oktobra 2023 Vsak dan med 9.00 in 12.00 ter med 13.00 in 15.00 uro na sedežu ZKD, Gregorčičeva 17 (nad trgovino NKD, tretja vrata levo).
---	---

Informacije na telefon: 05 364 30 72 ali 041 754 753, marjan.krpan@gmail.com
Spremljajte nas tudi na naši spletni strani www.zkd-ajdovscina.si in na portalih TIC Ajdovščina, mojaobcina.si in lokalnem časopisu

50 let Pilonove galerije Ajdovščina

21. septembra je minilo petdeset let od ustanovitve galerije, ki je svoja vrata odprla po podarjeni zapuščini Vena Piona ter odkupu in preureditvi njegove domačije. Torej, 21. septembra 1973 so v Ajdovščini, na Prešernovi ulici, v spodnjih prostorih stavbe, prvič sprejeli obiskovalce, ki so si prišli ogledat (med drugim) umetnikova dela, ki jih je za bodočo galerijo podaril njegov sin Dominique Pilon.

Ker je Pilonova galerija Ajdovščina za javnost še vedno zaprta, saj gradbena dela na objektih še niso zaključena, obletnico obeležujemo malce drugače. Tako so v času 'Pilonovih obletnic' – ob 21. septembru, obletnici ustanovitve galerije, še 22. september, umetnikov rojstni dan in 23. september, na

ta dan leta 1970 je Pilon umrl – avlo Dvorane prve slovenske vlade krasile velike reprodukcije izbranih umetnikov del iz stalne zbirke.

V jesenskem času bo izšla tudi publikacija z naslovom *Mišek Venč brska po galerijskem depaju*, namenjena prvenstveno mlajšim bralcem/ustvarjalcem, ki bo popeljala v svetove likovne umetnosti, izhajajoč predvsem iz Zbirke del Pilonovih prijateljev.

Strokovni simpozij, med povabljenimi predavatelji je tudi Dominique Pilon, bo odpiral vprašanja o možnostih dostopnosti monografskih hiš, zbirke umetnikov na širšem prostoru Primorske in se bo odvil **28. oktobra 2023, to bo osrednji dogodek obeleževanja 50-letnice delovanja galerije**. Pozornost simpozija bo usmerjena na poslanstvo Pilonove galerije in revizijo bistva dejavnosti, tudi v luči urejanja novih prostorov in vsebinske širitve, adaptirane z upoštevanjem različnih vidikov zgodovinskega razvoja muzejsko-galerijske javne institucije. Sodelujoči se bodo dotaknili tudi

tematik o delovanjih specifičnih monografskih ustanov, ki hranijo podarjene zapuščine velikih imen Goriške in Krasa ter zamejstva (Pilon, Spacal, Černigoj, Mušič, Debenjak idr.), in njihovih izzivih znotraj posameznih lokalnih skupnosti.

Na naš okrogli jubilej bomo sredi oktobra spomnili tudi z **razstavnimi panoji na sprehajalni poti ob Hublju**.

Za vse zainteresirane smo po predhodni najavi dosegljivi tudi v **galerijski trgovinici**, ki obsega zanimivo knjižno in darilno ponudbo. Še vedno zbiramo tudi spominske vtise umetnic in umetnikov, ki so v polstoletni zgodovini ajdovskega muzeja umetnosti razstavljeni v njegovih prostorih, sicer pa nas lahko pokličete, nam pišete, bomo veseli.

Vabljeni v našo družbo!
Pilonova galerija Ajdovščina

Rekorden odziv mladih na poletni bralni projekt Poletavci

Lavričeva knjižnica Ajdovščina je 23. septembra pripravila zaključni dogodek projekta Poletavci – poletni bralci 2023 in NajPoletavci 2023. Na tribunah in v dvorani OŠ Šturje se ga je udeležilo več kot 500 otrok, staršev, sorojencev in drugih obiskovalcev. Oblikovali so ga Teater Cizamo s klovnovsko predstavo Skoraj najboljši cirkus, ki so se mu otroci neskončno smejali. Dogodek, ki ga je pozdravila predstavnica občinske uprave Andreja Vidmar Sukanović, so popestrile mlade plesalke ADC in njihove starejše vrstnice. Knjižničarji so poskrbeli, da je prevzem majic z logotipom projekta potekal tekoče, prav tako žrebanje s številnimi lepimi nagradami.

LKA se je bralnemu projektu Mestne knjižnice Ljubljana (MKL) Poletavci – poletni bralci kot prva primorska knjižnica sploh pridružila pred 8 leti. Bralni projekt spodbujanja osnovnošolcev od 7. do napolnjenega 12. leta starosti k branju med poletnimi počitnicami je že tedaj pritegnil izjemno število šolarjev. Odziv se

povečuje iz leta v leto, tako zaradi dobre priprave knjižnice kot zaradi sodelovanja šol in učiteljev, ki so prepoznali vrednost projekta. Ta je zelo cenjen tudi med starši osnovnošolcev; kot pravijo le-ti: učence priteguje, ker zanimanje mladih preusmeri od računalnika in telefona na knjigo, s tem povečuje širi obzorje, preprečuje dolgčas in spodbuja

razgovor o prebranem. Mlade priteguje tudi zato, ker deluje na neformalen način. »In če že itak med počitnicami veliko berem, ker me kratkočasi, zakaj ne bi dobila še majice« je dejala ena od mladih bralk. Toda vedno je najboljša nagrada to, kar prebereš. Morda še zanimivost: otroke spodbujajo k branju vse bolj stari starši, ki izpostavljajo branje kot

dober način ohranjanja in razvoja miselnih sposobnosti.

Letos je bil odziv na gornjem Vipavskem rekorden, saj se je odzvalo skupaj 375 mladih iz občin Ajdovščina in Vipava, pa tudi od drugod (otroci na počitnicah). Od tega je 318 Poletavcev in 57 NajPoletavcev (učenci starejši od 13 let, ki jih projekt nagovarja nekoliko drugače).

Med Poletavce je v obeh občinah vključene med 13 in 17 odstotki osnovnošolske populacije, od leta do leta nekoliko različno. Osnovnošolci iz Vipavske doline

pa predstavljajo na letni ravni med 9 in 12 odstotkov vseh Poletavcev v Sloveniji.

'Poletavce' cenijo tudi ajdovska podjetja, zato projekt kot donatorji ali sponzorji vsako leto izdatno podprejo in prispevajo k nakupu majic in sofinanciranju zaključnega dogodka ter prispevajo nagrade za žrebanje.

Knjižnica je letos prvič pripravila zaključni dogodek v soboto, ko imajo več prostega časa tudi starši in stari starši. Poletavci so zaradi slabega vremena gostovali v OŠ Šturje, s katero knjižnica odlično sodeluje.

100 ob mrzli reki

8. oktobra se bo po ulicah Ajdovščine odvila letošnja edicija ultra-tekaške prireditve 100 ob mrzli reki. Lani je dogodek predstavljajo in na koncu odpovedalo vreme. Letos pa prinaša celo vrsto novosti, nov zgodnejši termin, novo lokacijo – dogodek se seli v središče mesta in novo ponudbo - tudi promocijski štafetni tek za podjetja Vipavske doline.

100 ob mrzli reki je posebnost med ultra-tekaškimi prireditvami, saj tekači 100 kilometrov pretečejo v več krogih. Lani je dogodek kar dvakrat prestavilo in nato tudi dokončno odpovedalo vreme. Organizatorje, člane Društva Tekaci Vipavske doline, to ni zaustavilo, prav nasprotno – z novim zagonom so začeli razmišljati kako lahko dogodek še izboljšajo. Letošnja edicija 100 ob mrzli reki tako prinaša celo vrsto novosti. Če so tekači v preteklih letih krožili po obrobju mesta, se letos tek seli v bolj živahno, predvsem pa suho in zavetrno središče mesta. Mrzla reka ostaja, le da bo Vipavo nadomestil Lokavšček. No, tudi zgodnejši termin je vremensko prijaznejši – tek je napovedan za nedeljo, 8. oktober.

Bogatejša pa je tudi ponudba tekov. Poleg 100, 75, 50 kilometrskih tekov in štafet na vseh teh razdaljah Tekaci Vipavske doline letos za popestritev 100 ob mrzli reki dodajajo še ekskluzivno promocijsko tekmo štafet podjetij Vipavske doline, s simbolno 10-kilometrsko razdaljo. Vsaka taka štafeta šteje 4 člane, od katerih mora biti vsaj ena tekačica (lahko pa je ženska kvota večja), vsak tekač preteče en krog, torej 2,5 kilometra. Start teka bo ob 11. uri na Lavričevem trgu, kjer bo tudi menjava. Podjetja, ki bi želela sodelovati, se lahko prijavijo

preko spletišča 100 ob mrzli reki, najkasneje do 30. septembra. Če bo vaša ekipa sodelovala na štafetnem teku, bo navijaška pomoč sodelavcev več kot na mestu. Izkoristite tekaški dan za druženje z vašim kolektivom, to je lahko tudi imenitna priložnost za teambuilding – naj se izkažejo še podporniki, navijači. Zagotovo pa podjetja s sodelovanjem v tovrstnih trajnostno naravnanih akcijah lahko pridobijo tako na prepoznavnosti, kot na ugledu. Predvsem pa se na ta način krepi lokalna povezanost in spodbuja zdrav način življenja.

Navijači ste nadvse dobrodošli ob celotni progi poti. Izkoristite priložnost, sprehodite se ob trasi in podprite tekače. Vsi štarti, menjave in cilji pa bodo na Lavričevem trgu.

Zapore cest, ulic in pešpoti:

Na dan dogodka, v nedeljo, 8. oktobra, bodo delne zapore naslednjih ulic in cest v mestu:

- Vilharjeva ulica – od območja šol do elektrarne;

- Cesta IV. prekomorske

- oviran (zožan) promet bo tudi na mostu čez Hubelj

Zaprta bo tudi pešpot ob Hublju, od glavnega mosta do novih blokov ob Hublju.

Štarti, cilji in menjave vseh tekov se bodo odvijali na Lavričevem trgu med 7.00 in 19.00 – v tem času bo dostop z avtomobilom na trg popolnoma onemogočen.

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.

041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.

031 612 777

Veronika Budin dr. vet. med.

051 321 368

Larisa Bukovec dr. vet. med.

041 717 170

Več kot tisoč otrok je uživalo na Mini olimpijadi 2023

Športna zveza Ajdovščina je tudi letos tradicionalno pripravila Mini olimpijado, ki je ob začetku šolskega leta namenjena otrokom od 6. do 10. leta starosti. Tokrat se je dogodka udeležilo več kot tisoč otrok iz občin Ajdovščina in Vipava.

Namen programa Mini olimpijada je otrokom predstaviti možnosti različnih športnih dejavnosti, ki se jih med letom lahko udeležujejo, ter možnosti vpisa v različna športna društva. Poleg same predstavitve različnih športnih panog zajema tudi promocijo olimpijskega gibanja ter fair playa. Na letošnji izvedbi se je predstavilo 19 športnih društev.

Da je vse potekalo tako, kot je bilo treba, je skrbelo kot

80 strokovno usposobljenih delavcev v športu. Pred začetkom predstavitev postaj se je uprizoril tudi pravi olimpijski protokol z olimpijsko himno, olimpijsko baklo in olimpijsko zaprisego. Ob koncu predstavitev so bila razdeljena priznanja za udeležbo s predstavitvijo aktivnosti posameznih športnih društev za šolsko leto 2023/24.

Šport je za otroke pomemben in jih lahko nauči marsikaj. Skozi šport spoznajo pravila, se

naučijo discipline, spoštovanja, naučijo se tudi biti poraženi. Otroci spoznajo, da tekovanje in zmaga ni vse, da je potrebno v športu tudi uživati.

V imenu Športne zveze Ajdovščina in Olimpijskega komiteja – Združenja športnih zvez želimo v novem šolskem letu vsem otrokom in staršem veliko uspehov in športnega udejstvovanja.

Anja Bratina,
foto Robert Ferjančič

Športno poletje v Kamnjah

Člani ŠKTD Kamnje-Potoče smo 1. in 2. junija organizirali že 5. Tinetov memorial trojk na igrišču v Kamnjah. Na turnirju je sodelovalo 16 ekip, ki so prihajale z območja od Posočja do Postojne. Z žrebom so bile razdeljene v štiri skupine. Prvi dan je bila odigrana polovica tekem skupinskega dela. V nadaljevanje so se uvrstile štiri najboljšje ekipe. Drugi dan so se zvrstile še preostale tekme v skupinah, zvečer pa so potekali izločilni boji. Spremljali smo izenačene in zanimive dvoboje. V tekmi za tretje mesto so bile od ekipe Plavo-modri boljše Lutke. Na krilih najboljšega igralca turnirja in člana slovenske futsal reprezentance Nejca Kovačiča pa je Flup v napetem finalu premagal domačo zasedbo Lime Collina.

Na pobudo našega ultramaratonskega tekača Vipavske doline Andija Mamića je 12. avgusta potekal 4. Everesting Mala gora. Udeležilo se ga je 30 tekačev in pohodnikov, ki so skupaj opravili okrog 100 vzponov na Malo goro. Za osvojitve višine najvišjega vrha sveta je bilo potrebno desetkrat priti do točke nad kočo. Ob Andiju Mamiću je to uspelo še Ivanu Hrastovcu. Vzporedno so tekači in pohodniki lahko osvojili višino Triglava, za kar so morali točko obiskati trikrat, petkrat pa za višino Mont Blanca. Med tekači smo pozdravili tudi Anžeta Sobočana, lanskega zmagovalca UTVV Vipavska dolina na 170 km. Letošnja izvedba everestinga je imela dobrodelno noto. Med

dogodkom smo skupaj z društvom ŠKTD Kamnje-Potoče zbrali več kot 500 evrov, namenjenih

prizadetim v poplavih. Se vidimo na prihodnji izvedbi everestinga.

Andrej Rijavec

Tadeja Petrič državna prvakinja

V Bistrici pri Trzinu je bilo 3. septembra državno prvenstvo v igri v krog za članice in mladinke. V članski konkurenci sta nastopili

balinarki BK Podskala Tadeja Petrič in Alenka Štor. Državana prvakinja je postala Tadeja Petrič, četrta pa je bila Alenka Štor.

BK Podskala osvojila pokal Braniške kvaternice

Na povabilo ŠD Brank so balinarji in balinarka BK Podskala Vipava nastopili dne 26. 8. 2023 na odlično pripravljenem turnirju v balinanju za pokal Braniške kvaternice.

V izredno težkih pogojih za igro, 36 stopinj, so naši člani prikazali odlične igre med osmimi nastopajočimi ekipami in po razburljivem finalnem srečanju osvojili prvo mesto.

Naš klub je nastopil v sestavi Anuška Lavrenčič, Nejc Bago,

Alfred Tomažič in Tomislav Šumanovac.

V vitrinah BK Podskala je pokal dobil mesto zraven nedavno prejetega pokala, za osvojeno prvo mesto v 1. OBL Nova Gorica.

Tomislav Šumanovac

Vipavskih nočnih 7

Tekaško društvo Burja Vipava prireja nočni tek, ki bo v soboto, 28. oktobra ob 18:30. Proga je dolga dobrih 7 kilometrov, zato naslov teka Vipavskih nočnih 7. Start je na stadionu pri vojašnici, pot pa potem pelje proti Zemonu, preči hudournik

Belo in se povzpne do obračališča nad starim gradom. Sledi spust do cilja v Podfarovžu. Višinska razlika znaša 260 m.

Prijave so možne do vključno 23. oktobra 2023.

Več informacij dobite na www.td-burja.com.

'Prvi polčas' s 14 goli prednosti

Mesec september je tradicionalen začetek novega šolskega leta in seveda tudi nove rokometne sezone. V ŽRK Mlinotest Ajdovščina bodo tudi sezono 2023/24 tekmovali v vseh uradnih selekcijah pod okriljem Rokometne zveze Slovenije. Članice so s svojimi nastopi v državnem prvenstvu, kjer branijo 2. mesto iz prejšnje sezone, začele 16. septembra v Celju. Večina ostalih selekcij pa je tekovanje pričela vikend kasneje. V prvem vikendu meseca septembra je bil izpeljan tudi Mlinotestov turnir za kadetinke in mladinke.

V soboto, 2. septembra, je ŽRK Mlinotest organiziral vsakoletni Mlinotestov turnir za mlajše kategorije. V ajdovski dvorani na Policah so se predstavile igralke v selekcijah mladink in kadetinj. Na turnirju ni manjkalo lepih potez, atraktivnih zadetkov in dobrih obramb. Na tribunah pa se je zbralo tudi lepo število rokometnih navijačev. Tako v kategoriji kadetinj kot v kategoriji mladink so prvo mesto slavile domače igralke. Na tem mestu bi se tudi zahvalili vsem donatorjem in občini Ajdovščina, ki so pomagali, da je bil turnir v celoti izpeljan.

Članska ekipa ŽRK Mlinotest poleg nastopov v državnem in pokalnem prvenstvu letos sodeluje tudi v Evropskem pokalu. Žreb jim je za prve nasprotnice namenil grško ekipo AEP Panorama iz Soluna.

Ljubitelji rokometu so v soboto, 23. septembra, skoraj povsem

zapolnili tribune dvorane na Policah in bili nagrajeni z lepo rokometno predstavo, predvsem pa z zanesljivo zmago mlinark

proti Grkinjam iz milijonskega Soluna. Že do odmora so si domače rokometnišice zagotovile udobno prednost (19 : 11) in jo do konca samo še stopnjevale (40 :26). Kljub izdatni prednosti 14-ih zadetkov pa se v domačem taboru zavedajo, da Police predstavljajo le 'prvi polčas', saj jih že konec tedna čaka naporno potovanje v Grčijo in povratno srečanje v Solunu.

Ajdovski klub ob tem v svoje vrste vabi vsa mlada nadobudna dekleta, ki bi se rada pobliže spoznala z igranjem rokometu. Več informacij je na voljo na socialnih omrežjih in spletni strani kluba.

Matic in Jerneja državna prvaka

V letošnjem letu smo se ajdovski radioamaterji udeležili prav vseh tekmovalj v radijski orientaciji v Sloveniji in obeh svetovnih tekmovalj, za mlajše na Madžarskem in za starejše na Češkem.

Sredi septembra smo sezono zaključili z državnim tekmovaljem na Ptujski gori. Domači klub je v sodelovanju z Zvezo radioamaterjev Slovenije pripravil zahtevno postavitev in tekovanje vzorno izvedel. V kategoriji pionirjev so Radioklub Ajdovščina zastopali Matija Kerševan, Anže Tomažič in Matic Kerševan, vsi učenci OŠ Dobravlje. Lov je posebno dobro uspel Maticu, ki je tako postal pionirski državni prvak. Prijeto je presenetila Jerneja Samec, ki je bila najboljša v ženski konkurenci. Žal nismo imeli predstavnika v kategoriji seniorjev. Tako nam je letos v ekipnem tekmovalju radioklubov Slovenije pripadlo

drugo mesto.

Tek v naravi, nadgrajen z miselno aktivnostjo, je poseben izziv. V zimskem času se bomo

pripravili na novo sezono. V Radioklubu Ajdovščina smo odprti za vse, ki jih zanimajo radijski valovi.

Društvo Matija Vertovec v pripravah na letošnji pohod

Steze Vrtovčevih poti so skozi vse leto lepo uhojene. Pohodniki od vsepovsod se radi sprehodijo mimo naravnih lepot in kulturnih vrednot na Vipavskih gričih. Veliko pa se po poteh sučejo tudi člani Društva Matija Vrtovec, ki se že pripravljajo na letošnji pohod, ta bo prvo nedeljo po martinovi nedelji, 19. novembra.

Celotno traso poti in opremo ob njej člani Društva Matija Vrtovec vsako leto pred pohodom skrbno pregledajo in uredijo, kar je potrebno. Prve delovne akcije so že v teku. Tako sta obe spominski obeležji Matije Vrtovca, tako spomenik v Šmarjah, kot plošča v Jakulinah, že obnovljeni. Oba pomnika se je temeljito očistilo ter osvežilo napise. Prav tako so člani društva že na začetku poletja osvežili in zaščitili leseno opremo ob poti – brusili in barvali so predvsem mize in klopi, pitnike ter lesene dele info tabel, medtem ko so bili prav vsi usmerjevalni količki ob poteh s premazom zaščiteni v minulih dveh letih. Delo po posameznih zaselkih vodijo člani upravnega odbora društva, vsak v svojem kraju, tako društvo že vrsto let zagotavlja dobro vzdrževanje poti in opreme ob njej. Na oktobrskem

društvenem predpohodu se bo porezalo še grmičevje, ki sili na pot. Hkrati pa bo tradicionalno to priložnost za odkritje novosti – na enem najbolj razglednih delov poti bo urejena nova info-točka, nekoliko drugačna, kot

so na drugih delih poti. Več pa bodo člani društva razkrili po intenzivnih pripravah na letošnji 21. pohod po Vrtovčevih poteh. Označite si na koledarju prvo nedeljo po martinovi, letos bo to 19. november.

Noč ima svojo moč

Ste vedoželjni? Je vaša radovednost brez meja? Si želite novih spoznanj? Vas zanima kaj vse počnejo znanstvenice in znanstveniki? Bi radi vedeli in videli kaj se dogaja v raziskovalnih ustanovah?

Vabimo vas, da se nam pridružite na vseslovenskem dogodku 'Noč ima svojo moč'. Osrednje dogajanje bo potekalo na zadnji septembrski petek, natančneje 29. septembra 2023, ko bo po vsej Evropi že tradicionalno potekala Evropska noč raziskovalcev. Takrat se po Evropi za en dan v letu na široko odprejo vrata organizacij, ki se ukvarjajo z znanostjo in raziskovanjem, da bi širši javnosti predstavile poklic in življenje znanstvenic in znanstvenikov.

Iskrice vedoželjnosti in radovednosti bomo netili na pestrem dogajanju v več kot 20 mestih po vsej Sloveniji. Še posebej festivalsko vzdušje bomo pričarali v Ljubljani na Prešernovem trgu in Stritarjevi ulici. Skozi ves dan, tudi v večernih urah, se boste

lahko udeležili eksperimentalnih delavnic, znanstvenih šovov, navdihujočih klepetov z raziskovalkami in raziskovalci, zanimivih predavanj, poučnih razstav ter številnih drugih aktivnosti.

In kaj vse se bo dogajalo v Ajdovščini?

V Dvorani prve slovenske vlade si lahko ogledate občasno razstavo Odgovor je pogovor Muzeja pošte in telekomunikacij, ki spada pod Tehniški muzej Slovenije.

V taisti dvorani bo gostovala tudi razstava Hiške eksperimentov, ki so jo oblikovali v Hiši eksperimentov. Na majhnih eksperimentih – poskusih – se boste lahko radovedneži učili na lastnih izkušnjah.

Svojo raziskovalno pot boste lahko nadaljevali tudi z udeležbo

na Znanstvenih dogodivščinah – ki so improvizacija promocije izobraževanja, neke vrste jazz v znanosti.

Nato lahko odkrivате optične iluzije na trgu pred Dvorano prve slovenske vlade ali zavijete v Dvorano prve slovenske vlade na projekcijo dokumentarnega filma.

V sodelovanju z InCastro si že dopoldne ob 9:30 lahko ogledate projekcijo filma Temni

pokrov sveta. Matevž Lenarčič je med poleti okoli planeta meril koncentracije črnega ogljika, drugega najpomembnejšega povzročitelja segrevanja ozračja.

Zavijete lahko tudi do Garaže, kjer boste lahko raziskovali vsebine, ki vam jih pripravljajo v Zavodu BETA.

Če vaša radovednost še vedno ne bo potešena, boste lahko izdelali »DRZNe eksperimente«.

Aktivnost je zasnovana kot drop-in delavnica, na kateri boste sami naredili veliko zanimivih stvari, se zabavali z izdelavo eksperimentov in tekmovali s papirnatimi letali. Večina poskusov je zasnovanih tako, da jih lahko naredite iz stvari, ki jih večinoma najdete doma. Vse pa boste lahko odnesli tudi domov.

Dajte svoji radovednosti duška in se nam pridružite, z vašo vedoželjnostjo bo imela NOČ še večjo MOČ!

Podrobnosti o dogajanju najdete na povezavi: <https://www.nocmoc.eu/>

Vljudno vabljeni!

PREVERITE SLUH in POSKRBITE ZANJ

ŠEMPETER
Trg Ivana Roba 6
Neposredna bližina
cerkve in hotela Lipa.

VEČ INFORMACIJ

AUDIOBM.SI

7x
reddot award

SLUŠNI APARATI BREZ BATERIJ
PREIZKUSITE BREZPLAČNO

POKLIČITE 059 044 977
Brezplačna meritev sluha
REZERVACIJA TERMINA

Boris Kopitar bo rad z vami delil svojo osebno izkušnjo.
Pokličite!
041 640 280

AAA
Boniteta odličnosti
AUDIO BM d.o.o.

ZA SLUŠNE APARATE SPREJEMAMO NAROČILNICE IZ VSEH ORL

AUDIOBM
SLUŠNI APARATI • SVETOVANJE
ZAŠČITA SLUHA • BATERIJE

